

POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI

LETO XXXIX

MAREC

ŠT. 3 - 1985

GLASILO SOZD HMEZAD, KI ZDRUŽUJE KMETIJSTVO ŽALEC ★ KMETIJSKI KOMBINAT ŠMARJE ★ KMETIJSTVO ILIRSKA BISTRICA ★ KMETIJSKA ZADRUGA »DRAVA« Radlje ★ SADJARSTVO »MIROSA« Petrovče ★ VRTNARSTVO Celje ★ KMETIJSKA ZADRUGA »SAVINJSKA DOLINA« Žalec ★ ČEBELARSKA ZADRUGA Petrovče ★ KMETIJSKA ZADRUGA SLOVENSKA BISTRICA ★ CELJSKA MESNA INDUSTRIJA ★ CELJSKE MLEKARNE Celje ★ HMEZAD EXPORT IMPORT Žalec ★ STROJNA Žalec ★ MINERVA Zabukovica ★ GOSTINSTVO IN TURIZEM Žalec ★ NOTRANJA TRGOVINA Žalec ★ JATA ZALOG Ljubljana ★ INTERNA BANKA HMEZAD ★ HRANILNO KREDITNA SLUŽBA KMETIJSTVA IN GOZDARSTVA Žalec in SKUPNE SLUŽBE SOZD HMEZAD

PREDVIDEVANJA

Plan Hmezada za leto 1985 je premalo zelen so ugotovili vodilni delavci članic SOZD.

V Hmezadu je 63 odstotni delež osnovne kmetijske in kmetijsko predelovalne dejavnosti, 32 odstotni delež trgovskih, gostinskih in drugih storitev ter 5 odstotkov industrije in servisnih storitev.

Vsaka od teh dejavnosti imajo v teh današnjih gospodarskih razmerah svoje posebnosti. Najbolj izrazite iz vidika celote Hmezada so:

- administrativno, socialno zadrževanje cen osnovnih živilskih proizvodov ob visokih cenah surovin in ostalega repromateriala ter visokih obrestnih merah, ko obojni pobirajo več kot znašajo sprotni učinki porasta produktivnosti;
- v storitvenih dejavnostih trgovine, gostinstva transporta in ostalo predpisane marže in padec prometa zaradi manjše kupne moči kupcev ne sledijo stroškom in obveznostim poslovanja;
- v industriji je izrazito zmanjševanje kupne moči kupcev ob ističasni veliki konkurenci ter pomanjkanju sredstev za naložbe modernizacije proizvodnje.

Te okoliščine so bile prisotne ter upoštevane večinoma pri vseh nosilcih planiranja in ves čas planiranja. Te okoliščine so dale tudi močan pečat letošnjemu planu, ki je na podlagi dolgotrajnega postopka usklajevanja med nabavo, prodajo in proizvodnjo, med željami in možnostmi, na številnih nivojih SOZD, le izdelan.

Kljub neugodnim predvidevanjem zunanjih faktorjev, ki dajejo ton poslovnim uspehom, s planom predvidevamo, če ravno skromen, a vendar napredek.

Zbirni plan izraža v globalu in v povprečju vseh članic SOZD v primerjavi z oceno dosežkov v letu 1984 naslednja gibanja: (za primerjavo so v oklepaju prikazana gibanja, ki so bila sprejeta v planskih izhodiščih)

- proizvodnja	3 % (3,6 %)
- zaposlenost	1,5 % (1,5 %)
- cene proizvodov	45 % (54 %)
- cene pri nabavi	45 % (54 %)
- izvoz	16 % (20 %)
- ekonomičnost	1 % (enaka oz. večja)
- dohodek	55 % (57 %)
- osebni dohodek	44 % (10 % povečanje kot dohodek)
- ostanek čistega dohodka	40 %
- izguba, zmanjšanje za	39 %

(Nadaljevanje na 2. strani)

ŽENAM
ISKRENE
ČESTITKE
ZA
PRAZNIK

TVOJ PRAZNIK

Vse življenje garaš,
mladost, zdravje, kmetica daš;
nihče ne vpraša, če zmoreš,
ko počasi kot kaplja utoneš.

To si ti delavka v tovarni.
Upognil te je tekoči trak,
da ne čutiš zatohel zrak,
ki pritiska te ob tlak.

Nosila si hrano stavkajočim,
vračala se lačna otrokom stradajočim.
Za enako delo enako plačilo,
se je v tvojih zahtevah glasilo.

Enakopravnost in svobodo
naj 8. MAREC - mednarodni dan
žena - tebi in vsem drugim da.

Milena

ZOPET JE LETO ZA NAMI

Vozili smo na vse...

Leto 1984. je bilo leto, ko smo v družbenih naporih za stabilizacijo gospodarstva začeli plačevati davek od napak potrošništva v preteklosti. Hmezad, kot pretežno kmetijska organizacija je prizadet toliko bolj, ker s prehrabnimi proizvodi rešuje socialo prebivalstva, ob tem pa družba le z drobtinami pokriva nastala cenovna nesorazmerja.

Leto 1984 je tudi leto, ko smo začeli plačevati davek od slabosti notranje organiziranosti, med katerimi so izraziti: konfrontacija v notranjih relacijah, namesto navzven; neupoštevanje nosilcev komercialnih tokov in neupoštevanje

dogovorjene delitve dela. V letu 1984. je bila le narava še kolikor toliko naklonjena, saj razen zapoznele vegetacije nismo imeli v globalu večjih naravnih ujm.

Prizadevanja za boljše poslovanje v Hmezadu niso bila majhna. Vidni so rezultati v proizvodnji, ki so plodovi boljše izkoriščenosti proizvodnih zmogljivosti, aktiviranja večjih naložb, izboljšanja tehnologij, uvedbe novih proizvodov pa tudi inovatorstva.

Manj je vidnih kratkoročnih učinkov pri naporih v področje poslovnih povezav, skupnega nastopa prodaje in nabave ter na razvojnem področju.

(Nadaljevanje na 5. strani)

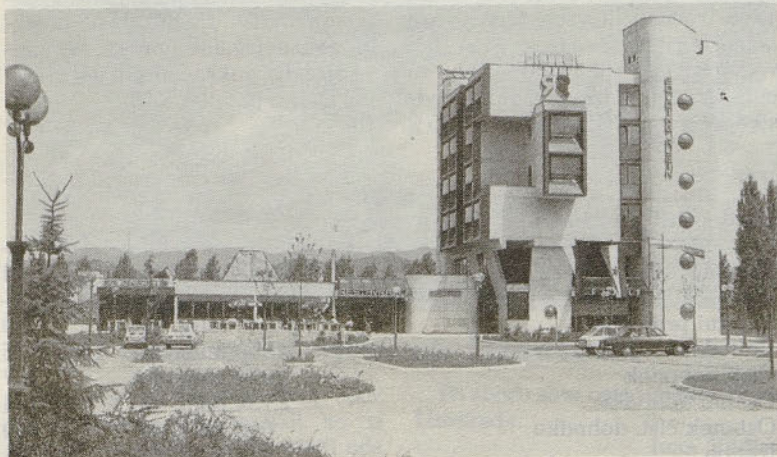
VOLITVE V SAMOUPRAVNE ORGANE SOZD, DO IN TOZD

Na osnovi sklepa delavskega sveta SOZD Hmezad Žalec so delavski sveti DO, TO in DSSS razpisali volitve delegatov v:

- delavski svet SOZD, DO, TO, DSSS
- odbor SDK SOZD, DO, TO, DSSS
- disciplinsko komisijo DO.

Datum volitev bodo določili delavski sveti organizacij, v času od 15. 3. 1985-31. 3. 1985!

Nuša Rojc

Gostinstvo-turizem, hotel Golding-Rubin Žalec vabi.

PREDVIDEVANJA

(Nadaljevanje s 1. strani)

Proizvodni plan ne predvideva v letu 1985 povečanja proizvodnih zmogljivosti, ki bi bistveno vplivale na obseg proizvodnje, zaradi tega je 3 % povečanje odraz le boljše iz-

koriščenosti obstoječih zmogljivosti. V letu 1985 bomo osnovno **kmetijsko proizvodnjo in predelavo** povečali za 4 %. S tem povečanjem bomo proizvedli:

- hmelja	3.358 ton
- pšenice	2.751 ton
- zelja	2.567 ton
- gob	311 ton
- namiznih jabolk	4.786 ton
- meda in medenih proizvodov	210 ton
- mleka	37,5 milijonov litrov
- goved	6.810 ton žive teže
- prašičev	969 ton žive teže
- brojlerjev	13.868 ton žive teže
- dan starih piščancev	11,4 milij. kom
- valilnih jajc	16,4 milij. kom
- konzumnih jajc	57,5 milij. kom
- rib	55 ton
- v dodelavi hmelja bo	4.371 ton
od tega pa briketov	570 ton
- kislega zelja	800 ton
- Mlekarna bo predelala 49 milijonov litrov mleka	
- v predelavi mesa bo:	
svežega mesa	4.201 ton
mesnih proizvodov	3.018 ton
- v predelavi perutnine bo:	
perutninskega svežega mesa	8.020 ton
mesnih izdelkov	700 ton

Plansko poslovna skupnost Hmezad – Merx

V februarški številki Hmeljarja smo lahko prebrali reportažo s slovesnosti o podpisu Samoupravnega sporazuma o ustanovitvi Planske poslovne skupnosti Hmezad – Merx v Narodnem domu v Celju.

Danes pa si oglejmo kaj takšna skupnost pomeni:

Skupnost združenega dela za medsebojno plansko poslovno sodelovanje ali kratko Plansko poslovna skupnost Hmezad – Merx je skupnost, v katero se povezujejo obe sestavljeni organizaciji zaradi uresničevanja skupnih interesov in medsebojne povezanosti na področju proizvodnje hrane, živilsko predelovalne industrije, trgovine, gostinstva in na drugih področjih svoje dejavnosti.

Udeleženci SOZD Hmezad in SOZD Merx bosta v skupnosti usklajevali svoje dejavnosti in skupaj ustvarjali ugodnejše pogoje za večjo proizvodnjo, večje pridobivanje dohodka, urejanje tržnih odnosov in skupno nastopali na domačih in tujih tržiščih. Pri tem pa so zlasti skrbeli za usklajeno preskrbo potrošnikov z živilskimi in drugimi izdelki in zagotavljali usklajen razvoj agroživilskega kompleksa v regiji in širše.

Hmezad in Merx uresničujeta v skupnosti naslednje skupne cilje in interese:

- povezovanje kmetijstva, živilsko predelovalne industrije, trgovine gostinstva in drugih dejavnosti,
- usklajevanje razvoja dejavnosti, tehnologij, uporabe domačega znanja in prenosa tujih dosežkov,
- usklajen nastop na tujem tržišču,
- združevanje sredstev za skupno dogovorjene programe in naložbe in potrebne surovine,
- sodelovanje na finančnem področju,
- sodelovanje na področju organizacije in informatike,
- sodelovanje na področju izobraževanja, vzgoje kadrov in sodelovanja na drugih področjih, ki so v interesu udeleženk.

Udeleženci bosta skupne cilje in naloge uresničevali preko skupnega planiranja in usklajevanja planov na področju proizvodnje, predelave, prodaje in na drugih področjih, ki so med seboj proizvodno, poslovno in delovno povezana v reprodukcijski celoti.

Udeleženci bosta enotno in usklajeno nastopali do drugih organizacij in skupnosti (banke, združenja, poslovne skupnosti), do družbenopolitičnih skupnosti v regiji in republiki.

Skupnost Hmezad – Merx bo delovala preko naslednjih organov:

- Poslovnega odbora, ki ga sestavljata kolegijsko poslovna organa obeh SOZD in vodi delovanje skupnosti
- Koordinacijskih odborov za področja proizvodnje, blagovnega prometa, gostinstva in turizma, planiranja in financ. Koordinacijske odbore sestavljajo delavci udeleženk odgovorni za posamezna področja sodelovanja in skrbijo za delovanje skupnosti na navedenih področjih.
- Drugih organov skupnosti, ki jih ustanovita udeleženci.

Skupnost je odprta in lahko vanjo pristopijo tudi druge organizacije in skupnosti, ki želijo uresničevati svoje interese v tej skupnosti.

Plansko poslovna skupnost Hmezad – Merx je nova oblika povezovanja, ki temelji na svobodni volji udeleženk, da usklajujejo svoje interese in potrebe in preko take skupnosti uresničujejo skupno opredeljene cilje in naloge. Plansko poslovna skupnost pomeni obenem možnost tesnejšega in organiziranega sodelovanja obeh sistemov in večje možnosti za razvoj celotnega agroživilskega kompleksa. Gre za izkoriščanje vseh tistih prednosti, ki jih daje enoten nastop obeh SOZD na domačem in tujem tržišču.

Plansko poslovna skupnost Hmezad – Merx pomeni tudi novo kvaliteto v povezovanju večjih sistemov v naši družbi.

Slavko Košenina

Industrija povečuje obseg za 3 %, pri tem pa proizvodnje plastičnih cevi in elementov za 4 % in bo dosegla proizvodnjo 4.500 ton. Proizvodnja kmetijske mehanizacije neznatno povečuje obseg. V mehaničnih servisih se obseg zmanjšuje, povečuje pa obseg izvajanja melioracij in drugih zemeljskih del, tako da v celoti ST povečuje obseg za 2 %.

Gostinska dejavnost v celoti povečuje obseg za 4 %.

Maloprodaja predvideva, da bo obseg poslovanja v letu 1985 na isti ravni kot leto poprej.

Število zaposlenih delavcev se bo povečalo za 1,5 %. Predvideno povprečno število zaposlenih na podlagi ur bo znašalo 4.247 delavcev.

Ob takem zaposlovanju je pričakovati tudi porast produktivnosti.

Izvozna predvidevanja se odražajo v planu izvoza v vrednosti 17,5 milijona dolarjev. To je 16 % več kot v letu 1984. V izvoz se vključujejo skoraj vse DO članice Hmezada z različno uspešnostjo. V letu 1985 predvidevamo, da bomo izvozili:

- hmelja	2.926 ton
- sadja	615 ton
- goveda	1.166 ton
- mesa brojlerjev	1.300 ton
- valilnih jajc	11 milijonov kom
- plastičnih cevi	600 ton
- od turizma v vrednosti	1.413 tisoč dolarjev
- ostalo v vrednosti	1.812 tisoč dolarjev.

Izvoz v planu vrednostno pomeni 9 % celotnega prihodka.

Spremenjeni odnosi v deviznem poslovanju v letu 1985 dajejo nove deleže razpoložljivih deviznih sredstev, pa tudi nekatere nove načine financiranja uvoženih reprodromaterialov. S planom predvidevamo, da bo razpolagalna pravica deviznih sredstev od izvoza v letu 1985 iz naslova vseh vrst izvoza petdeset procentna (kar je ca. 10 % več kot v letu 1984). Od tega bo za mineralna gnojila in zaščitna sredstva potrebno združevati le 50 %

(ostalih 50 % bodo tovarne gnojil in zaščitnih sredstev dobile od republike), za uvoz soje in ribje moke bo v primerih poravnanih družbenih potreb iz izvoza možen nakup deviznih sredstev pri narodni banki do polovice vrednosti uvoza. Način oblikovanja sredstev za ostali repromaterial, rezervne dele in opremo je nespremenjen. Potrebe deviznih sredstev v SOZD ne presega razpolagalne pravice, saj znaša stopnja pokritosti potreb z razpolagalno pravico 1,18.

Vrednostni plan vsebuje:

Element	Plan 1985	Ind. 85/84
Celotni prihodek	50.540 milij. din	149
Dohodek	6.949 milij. din	155
Čisti dohodek	3.024 milij. din	167
Osebnih dohodki	2.734 milij. din	144
Ostanek čist. dohodka	698 milij. din	140
Izguba	408 milij. din	61

Celotni prihodek smo oblikovali s 3 % povečanjem proizvodnje in s 45 % predvidenim porastom cen. Enak porast cen (45 %) je bil predviden v planu tudi za porabljen sredstva, pri čemer pa naj bi gospodarnost izraba materiala vplivala na izboljšanje gospodarnosti za 1 indeksno točko. S tem je predvideno povečanje gospodarnosti od 1,15 v letu 1984 na 1,16 v planu 1985. Ti odnosi v dinarjih pomenijo zaostajanje porabe za prihodki za 274 milijonov din ali povečanje dohodka v primerjavi z letom 1984 za 6 %.

Pri delitvi dohodka je bila pri planiranju prisotna precejšnja mera optimizma, saj smo obveznosti iz dohodka planirali v višini 3.926 milijonov din, njihovo rast pa za 6

indeksnih točk počasnejšo kot celotni prihodek.

Tudi pri planiranju osebnih dohodkov je prisotno samoodrekanje, saj le ti zaostajajo za dohodkom za 20 %.

Kljub tem vzpodbudnim kazalcem pa ostala namenska sredstva iz delitve ostanka čistega dohodka

PLAN! – REALNOST?

Nekateri kazalci poslovanja po delovnih organizacijah in zbirni so naslednji:

DO	Porast		Dohodek na del.		OD/del.		Ost. ČD	
	Obseg proizvodnje	Zaposlenost	Ekonomičnost	Znesek v 000 din	Porast	Znesek	Porast	Znesek
KŽ	-2	3	-4	2.136	36	59.041	36	158.446
KKŠ	15	11	1	1.563	59	39.171	41	-40.536
KZIB	-	-7	1	1.062	76	49.020	59	-
KZD	102	-	1	1.316	-	44.445	-	23.748
SM	-2	-3	-2	2.852	69	72.226	46	27.240
VT	-	-1	-2	940	52	50.481	45	15.486
KZSD	2	-4	1	3.163	63	65.188	5	39.682
ČZ	20	-	1	2.373	77	49.060	38	2.361
KZSB	8	8	1	2.247	53	51.961	49	24.771
CMI	11	1	-3	1.715	32	56.666	34	62.607
JT	4	3	2	721	41	46.113	33	-17.000
CM	7	4	6	470	-	54.409	60	-350.738
E-I	19	2	5	2.025	41	64.789	38	94.922
ST	2	-7	6	1.717	51	64.640	60	70.852
MI	4	1	-12	2.000	56	61.694	47	95.280
GT	4	8	-	824	66	46.072	52	9.381
AG	-	20	1	3.053	30	51.611	19	61.461
DSSS	-	-1	-	1.158	48	72.501	48	8.866
IB	-	8	-	903	45	57.211	46	3.343
SKUPAJ	3	1,5	1	1.666	55	53.638	42	290

V letošnjem planu se prepleta optimizem s pesimizmom. Sedaj znani pogoji gospodarjenja, ki so vgrajeni v plan, ne dopuščajo bolj-

ših planiranih rezultatov. Zato je nujna mobilizacija vseh subjektivnih sil, kar pomeni vseh delavcev za večjo proizvodnjo – za večjo

ne pokrivalo potreb. Planirana sredstva rezerv znašajo 186 milijonov, kar je 44 % več kot v 1984 letu, sredstva za stanovanjsko gradnjo 85 milijonov, kar je 55 % več, sredstva skupne porabe 110 milijonov, kar je 28 % več, in poslovni sklad 317 milijonov, kar je 38 % več kot preteklo leto. Razpoložljiva sredstva DO v SOZD za reprodukcijo so planirana 1.570 milijonov din, kar je 48 % več kot lani.

Tako majhni deleži ustvarjenih sredstev so odraz tudi velikega deleža izgube, ki jo planirajo v KKŠ, CM in JT. Glavni vzroki izgub v teh delovnih organizacijah so nesorazmerje v cenovnih odnosih v perutninarstvu (JT in KKŠ) ter velika angažirana obratna in osnovna sredstva (KKŠ in CM).

Ribarnica je dobro založena

Celjska tržnica ima zopet dolgo željeno ribarnico. Moderno jo je opremila Celjska mesna industrija SOZD Hmezad Žalec. Njen poslovodja Marjan Lešer je v prijetnem razgovoru povedal, da je ribarnica dobro založena z ribami, kar je videti po vitrinah. Svežih rib bi bilo še več, a na morju vplivajo na slab ulov česte burje. Tako so letos prvič dobili sveže ciple. Z ribami zagotavljajo številne kuhinje. Odkar so v novih prostorih, imajo mesečni promet okrog 3 milijone dinarjev. Ribarnica je dobro obiskana. Za prijetno vzdušje, hitro izbiro in postrežbo, skrbita prodajalca Zofka Hribernik in Zdenko Tacer.

Kogar popelje pot na celjsko tržnico, naj obišče ribarnico. Morda bodo ribe, ki niso predrage, tisti dan popestrile vaš jedilnik.

Vy

Administracija se še vedno širi

V pogojih, ko so zmogljivosti izkoriščene okoli 60 %, delovni čas pa z okoli 50 odstotkov (točnih podatkov tako nihče ne ve), ko smo v gospodarstvu zaposlili v zadnjih desetih letih 38 odstotkov več delavcev, smo jih v negospodarstvu 58 odstotkov več. Delež administracije je tako v gospodarstvu okoli 27 odstotkov. Zmotno bi bilo rezerve iskati izven omenjenih števil. glasnik št. 4

Letni zbor upokojencev Hmezada

Januarja je bil prvi letni zbor upokojencev. Razpravljali so o svojem standardu in dopolnili odbor aktiva in sekcij.

Po zboru so si ogledali film »To je Hmezad«.

Ivan Vodlan

IMENOVANJA V SOZD

Jože JURAK, roj 1947. leta, prometni tehnik, je bil ponovno imenovan za vodjo TOZD TRANSPORT v DO Agrina Žalec.

Milan KOLAR, roj. 1954. leta, pravnik, doslej zaposlen pri Samoupravni stanovanjski skupnosti Žalec, je bil imenovan za sekretarja DO Strojna Žalec.

Zdravko POČIVALŠEK, roj 1957. leta, dipl. kmetijski inženir, doslej vodja razvojno tehnološkega oddelka v KK Šmarje, je bil imenovan za pomočnika direktorja DO KK Šmarje.

Milena POTOČNIK, roj. 1951. leta, ekonomist, doslej zaposlena v ekonomsko-finančnem sektorju v KK Šmarje, je bila imenovana za vodjo ekonomsko-finančnega sektorja v DO KK Šmarje.

Milan GOSTEČNIK, roj. 1948. leta, inž. agronomije kmetijsko strojniške smeri, sedaj zaposlen v SIP Šempeter je bil imenovan za vodjo razvoja v TOZD PKM v DO Strojna Žalec.

Ivan MLAKER, roj. 1938. leta, kmetijski inženir, sedaj pomočnik direktorja DO KK Šmarje je bil imenovan za direktorja TOK v DO KK Šmarje.

PRIZNANJA ZA ZVESTOBO HMEZADU

ZA 30-LETNO DELO

Ob zaključju poslovnega leta 1983 so bila podeljena priznanja delavcem za 10, 20 in 30-letno zvestobo Hmezadu oziroma njegovim pravnim prednikom.

ZA 10-LETNO DELO

KMETIJSTVO ŽALEC

Ivan PECELJ, Josip KRAJNČEVIČ, Marjan KUPEC, Ana MAJCENOVIC, Franc JANC, Alojz STROJANŠEK, Rozalija KOLMAN, Josipa VESELIČ, Mijo ZLATAREK, Viki PODBREGAR, Franc KONČNIK, Dragica BREŠKI, Josip KRALJ, Josip LOVREK, Veljko MIČIČ, Zdravko ŠALAMUN, Slavica LOVREK, Ivan PINTER, Stjepan FUTAC, Jožef KLAMPFER, Marjana ARTNIK.

KMETIJSKI KOMBINAT ŠMARJE

Viljem KLOBASA, Mirko VOLAVŠEK, Stanislav GABERŠEK.

KZ ILIRSKA BISTRICA

Marija MALJEVAC, Majda PUGELJ.

KZ DRAVA RADLJE

Marija HELBL, Julijana ŠAVC, Miroslav REŠ, Herbert HEDL, Dušan VAJS, Rado KLEMENC, Janez HORVAT, Franc KRECENBAHER, Marjana JEZNIK Ljerk HALUŽAN, Marica KNEZ.

SADJARSTVO MIROSAN

Anton SLEMENŠEK, Stanislav ŠINKOVEC, Stjepan GAJŠEK, Ivetka ZUPANC.

VRTNARSTVO CELJE

Josip BELOŠA

KZ SAVINJSKA DOLINA ŽALEC

Jelka PUCKMAISTER, Ana ZUPANC.

KZ SLOVENSKA BISTRICA

Andrej DURIČ, Marija LONČARIČ, Anica VOVK, Ivan RAK.

CELJSKA MESNA INDUSTRIJA CELJE

Jožef ROMIH, Edvard DELAKORDA, Drago STRITAR, Franc TIMPRAN, Stanislav LISEC, Gabriel ŠUMIGA, Jože MAROH, Zoran MILOJEVIČ, Franc ARCET, Antonija ZVONAR, Biserka ŠUMIGA, Marta PRISTOVNIK, Marta GORENAK, Janja KOŠAR, Jožef KODELJA, Dragutin GOLEC, Marjan BELE, Jože DOLAR, Pavla TOČAJ, Martin JURAK, Marija PINTAR, Viktorija PINTER, Anica KAJZBA, Konrad ZEMLIČ, Danica ZAJELŠNIK, Mijo BALOG.

JATA LJUBLJANA

Jože BOKAL, Bernarda KOVAČIČ, Tine OSOLNIK, Blagoje CVETINOVIC, Dušan LOVEC, Dušica NIKOLIČ, Sašo VRZIČ, Li-

ljana ZLATKOVIČ, Ferdinanda ŽELEZNIK, Terezija GODEC, Ivan KOSEC, Sonja ŽULJEVIČ.

MLEKARNA ARJA VAS

Tomislav PAVLIČ, Franc KOČAR, Ljubomir GRUM, Ivan STARČEVIČ, Mato TRŽIČ, Marija RATEJ, Ivan PUNGERŠEK, Cita KRIŽNIK, Milan SEM, Vanja DROBNE, Alojz ZVONAR.

EXPORT - IMPORT ŽALEC

Marta PINTER, Bibijana REZAR, Sonja STERGAR, Viktor LENKO.

STROJNA ŽALEC

Franc MAK, Mirko ŠTIH, Ivica GÜNTNER.

GOSTINSTVO-TURIZEM ŽALEC

Jožica JERAM, Janja SOFRENIČ, Zdenka KOKLIČ, Anica ROPOTAR.

NOTRANJA TRGOVINA ŽALEC

Jovo GLAVAN, Martin OC-VIRK, Branko STRMEC, Slavica KOŠEC.

DS SKUPNE SLUŽBE SOZD

Alojz REDNAK, Breda ŽAGAR.

ZA 20-LETNO DELO

KMETIJSTVO ŽALEC

Jože VERDEV, Julijana BRUMEN, Franjo DENAC, Rozalija JURŠIČ, Marjana JELEN, Genovefa JELIČ, Sabina JELENCIČ, Terezija KOKOT, Bara LINDAKER, Milan ROJNIK, Marija TAVČAR, Alojz LIBER, Amalija BUHANEC, Martin DJURAS, Marica KOSTANJEVEC, Antonija MURŠIČ, Blagomir PODRUMAC, Stjepan ŽUPANIČ, Zora TOPOLOVEC, Katica CVETKO, Justin HROVAT, Ignac JEVENJAK, Josipa METLIČAR, Ana MLINARIČ, Marija NAD, Stjepan ZAGORŠČAK, Ivan GREGUREC, Ivan KOZULIČ, Franc KOKOT, Mijo LOVRENČIČ, Barbara LOVRENČIČ, Marija STEINER, Vilma SVEČAK, Josip SVEČAK, Stanko BOHTE, Stjepan HORVAT, Ivanka KNELER, Stanislav BALIŠ, Jožica DIVJAK, Majda STERNAD.

KMETIJSKI KOMBINAT ŠMARJE

Stanko ANDRENŠEK, Viktor JURŠE, Ladislav PREŠIČEK.

KZ ILIRSKA BISTRICA

Ciril LOVEC, Branko RAŽEM, Anica FAJDIGA, Jože RUTAR, Emil MOŽINA.

KZ DRAVA RADLJE

Albert KNEZ, Boris ROŽMAN, Terezija KURE, Anton Črešnik, Anica KLEMEN, Jožefa PRAPROTNIK, Jožefa LUPINŠEK, Julijana BRUNJLOVIČ, Jožefa PUCKO.

VRTNARSTVO CELJE

Nada ZAGORIČNIK, Zdenka TERŽAN, Emilija ŽUNTAR.

KZ SAVINJSKA DOLINA ŽALEC

Matija MIKLAVŽINA, Konrad TOMAN, Branko TURNŠEK.

CELJSKA MESNA INDUSTRIJA CELJE

Anton HORVAT, Bernard JOVAN, Ignac ŠELIH, Jože VREČKO, Hedvika JAZBINŠEK, Silvester JAVORNIK, Marija CVIKL, Pavla FERME, Silva GORENŠEK, Štefaniya ZUPAN.

»JATA« LJUBLJANA

Stana BRKIČ, Kati LEBEN, Ivanka MERHAR, Ana BOC, Milojka BOJOVIČ, Ljudmila BURNIK, Angela FICKO, Peter KOČAR, Miodrag LAZAREVIČ, Jakob MRZIDOVŠEK, Ivana PETEK, Andrej PODLIPNIK, Ana VRHOVNIK, Majda VUČENOVIC, Jože LOVŠIN, Alojzija HORVAT.

MLEKARNA ARJA VAS

Franc HRUŠOVAR, Marija KORENT, Anton KRIŽAN, Tibor ŠIPOŠ, Franc GUZEJ, Jože MAROVČ.

EXPORT - IMPORT ŽALEC

Vinko ČREMOŠNIK, Franc COKAN.

STROJNA ŽALEC

Stanislav DELAKORDA, Franc GRADIŠEK, Viljem OGRAJENŠEK.

GOSTINSTVO TURIZEM ŽALEC

Andjela KUSERBANJ, Antonija-Zvonka DOBNIK, Marija SELIČ, Jožefa RAZBORŠEK, Erika POTOČAN.

NOTRANJA TRGOVINA ŽALEC

Franc PRIVŠEK.

DS SKUPNE SLUŽBE SOZD

Marija GRUŠOVNIK, Boris SKALIN.

INTERNA BANKA

Anica ŠALAMON

KMETIJSTVO ŽALEC

Marija ŽERJAV, Helena BUNDERLE, Jure ĐURAS, Franc VOZIČ, Minka ŽILNIK.

Njegovih 30 let

Ivan REHAR

Vojsko je odslužil 1953. leta in se zaposlil pri Kovinskem podjetju (danes Ferralit) le za par mesecev. In sedaj je minilo 30 let odkar se je zaposlil pri KPPZ Žalec kot šofer. Z nasmehom na ustih se - pravi, da rad - spominja starega DKW, varburga in pozneje mercedesa, na katerega ga

vežejo razni spomini. S tistimi avtomobili in po takratnih makadamskih cestah je prevozil toliko kilometrov, da bi obkrožil Zemljo po ekvatorju. Na Strojni je 20 let. Ob prihodu je prevzel servisno službo in montažo prvih obiralnih strojev Wolf. »V teh dvajsetih letih sem kot vodja servisne službe s Strojno rasel in se razvijal. Več let nabavljam še material za proizvodnjo in skrbim za avtopark v TOZD PKM. Imamo 4 avtomobile in 3 viličarje«, je povedal Ivan. Triintrideset plodnih delovnih let ima Ivan. Spominja se, da je Strojna ob njegovem prihodu bila malo večja delavnica za popravilo plugov, prikolic, traktorjev, hmeljskih sušilnic. »Sedaj smo moderna tovarna kmetijske mehanizacije. Izdelujemo linijo za krompir, trosilce mineralnih gnojil, vinogradniške mulčerja in obiralne stroje za hmelj«, se rad pohvali Ivan.

Toda trg se s temi stroji počasi polni in že razmišljajo o novih izdelkih. Letos bodo izdelali že 2 nova obiralna stroja za hmelj večjih zmogljivosti za hmeljišča DO Kmetijstvo. Z rahlim prizvokom grenkobe ugotavlja, da je njegova generacija odšla in je ostal sam med mladimi. Odnosi v DO in PKM so dobri, pravi.

»Ta leta, ki so še pred mano, želim delati v Strojni. Upam, da mi bo zdravje še služilo kot doslej in da bodo odnosi v kolektivu prijetni«, je za zaključek pri-
stavil Ivan.

Vy

VRTNARSTVO CELJE

Frančiška PECELJ

KZ SAVINJSKA DOLINA ŽALEC

Jože OGRAJENŠEK, Ivan ŽILNIK, Miha TERŽAN.

KZ SLOVENSKA BISTRICA

Alojz NOVAČAN, Ivan VANTUR.

CELJSKA MESNA INDUSTRIJA CELJE

Ludvik GRABNAR, Jožica ČMAK.

JATA LJUBLJANA

Kristina ŠKAFAR

STROJNA ŽALEC

Ivan TEKAVC, Ivan REHAR

GOSTINSTVO TURIZEM ŽALEC

Štefka PEVEC

NOTRANJA TRGOVINA ŽALEC

Ivan BRIŠNIK

VSEM JUBILANTOM ISKRENO ČESTITAMO!

SODELAVCI

Srečna med živalmi

Marija ŽERJAV

Po strmih stopnicah sem se povzpela do stanovanja Žerjavovih. Na pragu me je pozdravila lepa muca. V kuhinji, kjer je pospravljala, sva se z Marijo pristrčno pozdravila. Saj sva že oba dolgo pri Hmežadu. Vesela, da smo se je spomnili tudi pri Hmeljarju ob jubileju, je svojo 30-let-

no pot strnila: »15. maja 1954 sem začela delati na Žovneku kot poljedelska delavka, kmalu pa že v starem hlevu pri kravah in teletih. Upravnik posestva je bil takrat tov. Kovačič in zasajali so sadno plantažo, ki je ni več. 23. julija 1957 sem začela na Šeneku na Polzeli. Ančka je imela 10 krav in mlekarno, Julka – saj se ju spominjate – pa okoli 60 telic v starem hlevu. Z Marico sva delali s Prešičekovim Tonom zunaj. Ko so krave v hudi zimi 1958 zmrzovale in trpele v odprtih hlevih na Podlogu, so jih komaj rešili tako, da so jih razvozili po hlevih. Okoli 25 trpečih krav

so pripeljali tudi na Šenek. Takrat sem začela redno delati v hlevu. Hleve na Šeneku je zatem prevzela KZ Polzela. Takrat 1964. leta smo začeli pitati bike simentalke pasme in sivce. Imela sem največje prirastke, tudi do 1,5 kg na dan.«

Mariji ni bilo vseeno, ko je dom oskrbovancev prevzel gospodarska poslopja in hleve, jih sklenil podreti in tam pozidati depandanso za oskrbovance. Živali so kmalu preselili na Žovnek in Marija se je 12. avgusta 1978. leta zopet preselila na Žovnek. Službo bi lahko menjala, a je bila preveč navezana na živali.

»Sedaj imamo lepe hleve in okoli 600 plemenskih telic. V hlevih delamo trije redni, traktorist, dežurni in eden za zamenjavo. Delamo ob petkih in svetkih. Zato imamo 4 ali 5 dni na mesec prosto. Popravili so nam točke in sem z zaslužkom zadovoljna. Med živalmi želim ostati do upokojitve. V kolektivu se lepo razumemo in z vodjo farme tov. Francem Kosom nimamo težav«, je vsa v žaru hitela Marija. Izrazila je skrb za farmo, ko bo vodja, ki je zelo skrben, odšel. Z mladimi strokovnimi kadri ima slabe izkušnje. Živina zahteva doslednost, red, visoko delovno zavest, zdržljivost in še marsikaj!

»Dan žena praznujemo vsako leto kolektivno. Sodelavci in vodstvo nas obdarujejo z lepim cvetjem in praktičnimi darili. Letos bo bolj stabilizacijsko, a tudi nežen zvonček je znak pozornosti, ki bi naj do žensk veljala vse leto. Prav je, da praznujemo dan žena, saj boj za enakopravnost še ni končan. Me se tudi poveselimo in skušamo pozabiti vsakdanje skrbi«, je še med oblačenjem delovnega plašča hitela Marija. Razkazala mi je hlev, v katerem dela in mimogrede navrgla, da je pozimi bila razlika med zunanjo in temperaturo v hlevu le dve stopinji. Na svidenje Marija! Vy

ZOPET JE LETO ZA NAMI

(Nadaljevanje s 1. strani)

Rezultati v primerjavi z letom 83 in planom so bili naslednji:

Proizvedli smo pomembnejše proizvode:

Proizvodi	R 83	P 84	R 84	Indeks R 83	P 84
Hmelj t	2.554	3.284	3.463	136	105
Jabolka t	4.559	5.007	4.768	105	95
Mleko 1000 l	30.195	33.661	34.435	114	102
Govedo tžt (ton žive teže)	4.121	6.221	5.769	140	92
Prašiči tžt	532	1.053	962	181	91
Brojlerji tžt	10.736	12.240	12.418	116	102
Predelava mleka	39.887	44.833	46.676	117	104
Meso sveže in m. pr.	9.096	11.967	10.426	115	87
Meso perut. in m. pr.	8.560	9.361	8.720	102	93
Plastične cevi	4.078	4.500	4.343	106	97
ST dosega obseg plana				119	100
Gostinstvo 1000 obrokov	2.031	2.223	2.145	106	96
Promet trgovin milijonov din	2.441	3.240	4.294	176	133
Zaposlenost – porabljen delovni čas v 1000 urah	8.575	9.118	9.142	106	100

Vrednostni rezultati v milijon. din so naslednji

Celotni prihodek	22.815	32.347	33.889	149	106
Porabljena sredstva	19.591	28.139	29.412	150	105
Dohodek	3.225	4.208	4.476	139	106
Obveznosti iz dohodka	1.451	2.015	2.754	190	136
Od tega obresti	628	929	1.529	243	164
Osební dohodek	1.280	1.671	1.892	148	113
Ostane čistega dohodka	545	639	501	91	78
Izgube	36	113	671		

Skupni obseg proizvodnje v primerjavi z letom 1983 smo povečali za 10 % za planom pa zaostajamo za 5 %. Povečanje smo dosegli z razširitvijo proizvodnje, a le v manjši meri, v glavnem pa z boljšo izkoriščenostjo obstoječih zmogljivosti. Ta obseg proizvodnje smo dosegli s 4170 povprečnimi delavci (na podlagi ur), kar je 6 % več kot v letu 1983 (ni upoštevano 3 % odstopanje zaradi spremembe obračuna nadomestil), s čemer ni bil presežen plan. S tem je dosežena rast proizvodnosti.

Celotni prihodek in porabljena sredstva so se gibala skladno s planom, saj je odstopanje le 6 %, to je ob manjši proizvodnji, kot je bila planirana, posledica hitrejši rasti cen.

Nesorazmerja v cenah znižuje ekonomičnost glede na leto 1983 za eno indeksno točko tako, da rast dohodka v primerjavi z letom 1983 zaostaja kar za 11 indeksnih točk.

Neugodna je delitev dohodka. Čeravno so izredno visoko planirane obveznosti iz dohodka, so realizirane za dobro polovico več. Delež obveznosti v dohodku se je povečal od 45 % v letu 1983 na 62 % v letu 1984. Tega pa ob nespremenjenem deležu za osebne dohodke dohodek ni prenesel.

Nastala izguba je skoraj 20 krat večja kot v letu 1983 in 5 krat večja, kot je bila planirana. Nastala je v glavnem iz finančnih razmerij: odplačevanje deviznih anuitet in negativne tečajne razlike, izredno hitra rast vrednosti tečaja tujih valut in visoko angažiranje kreditov za obratna sredstva.

Pokrivanje izgube v letu 1984 ne bo možno v okviru Hmežada, zato so v teku široke akcije v okviru občin Celje, Žalec, Šmarje, Šentjur, Titovo Velenje, Ljubljanske in druge, kar bo skupaj z sredstvi Hmežada omogočilo bodisi s krediti iz rezerv bodisi z nepovratno odstopljenimi sredstvi pomagati prizadetim kolektivom.

M. D.

Rekli so:

Dr. Davor Savin:

... Cena hrane konstantno raste. V povprečju je že 60 do 70 odstotkov od skupnih izdatkov prebivalcev in je odvisna od višine dohodka in števila družine.

V svetu je to razmerje mnogo manjše. Izdatki za hrano so na Japonskem 32 odstotkov od skupne porabe, v ZDA 20 odstotkov, v državah EGS pa le 19 odstotkov...

... V minulih petih letih je družbeni prihodek na prebivalca pri nas rasel do 1,5 odstotka. 1982. in 1983. leta pa je padel celo na 0,2 odstotka, oziroma 2 odstotka. Letos verjetno ne bo nižji od 1,8 do 2 odstotka. Ob stalni rasti dohodka po 3 odstotke letno, bi sedaj rabili 16 let, da dohitimo standard, ki ga imajo Grki, 17 let da dobimo Špance. Da bi dohite dohodek povprečnega Italijana, bi potrebovali 31 let. Danke in Nemce bi dohite šele čez 50 let. To je ob odplačevanju dolgov in obresti tujini podobno podvigu titana...

E. Pit. 1712

Sindikati proti birokratom

Pred osvoboditvijo Beograda je oktobra 1944 Tito bival v Vršču. Kljub temu, da je sodeloval v pripravah bojev za osvoboditev glavnega mesta in domovine, je že razmišljal o povojnem razvoju. O tem nam pričajo spomini že umrlega revolucionarja in sindikalnega borca

Iša Jovanoviča. Tovariš Tito je takrat v razgovoru z njim vstrajal na čim prejšnji obnovi sindikata. Isa pa ga je začuden vprašal: »Kaj nam bo sindikat, ko bomo pa imeli državo delavcev? Od koga bomo delavce ščitili?!

Od mene in tebe, ako postaneva birokrata«, je odgovoril tovariš Tito.

Hmeljar

DOGNOJEVANJE PŠENICE

Za intenzivno pridelovanje pšenice so nujni pomembni agrotehnični ukrepi od priprave tal do spravila pridelka. Obilen in kakovosten pridelek si lahko zagotovimo le s pravočasno in pravilno izvedbo posameznih ukrepov.

Ob koncu zime je zelo pomemben ukrep prvo dognojevanje pšenice z dušikom. S tem ukrepom pospešimo razraščanje pšenice, kar se pokaže ob klasitvi v povečanem številu dobro razvitih klasov na enoto površine. Ob koncu zime so rastline oslabiljene, ker so nezadostno prehranjene s hranilnimi snovmi, zlasti z dušikom. Dušik, ki smo ga potrosili ob setvi, so rastline porabile že jeseni in to predvsem za oblikovanje korenin, dušika iz tal pa zaradi mraza ali celo zmrznjenih tal ne morejo porabiti. Zato je takoj ob koncu zime, ko popusti močnejši mraz in ko se sneg v glavnem že stopi, najprimernejši čas, da opravimo prvo dognojevanje posevkov pšenice z dušikom. Količino dušičnega gnojila določimo predvsem na podlagi gostote posevka pa tudi na podlagi kakovosti tal. Ob koncu zime naj bi bilo 400–450 rastlin na m². Take posevke dognojujemo na dobrih tleh z okoli 55 kg čistega dušika na hektar, kar pomeni 200 kg mineralnega gnojila KAN 27 %, na slabših njivah pa z okoli 65 kg čistega dušika na hektar, to je okoli 240 kg mine-

ralnega gnojila KAN 27 %. Če je posevek redkejši, uporabimo do 75 kg dušika na hektar, kar pomeni 280 kg mineralnega gnojila KAN 27 %. Posevki z manj kot 200 rastlinami na kvadratni meter so preredki, da bi dali zadovoljiv pridelek, zato jih ne dognojujemo, temveč jih preorjemo in posejemo z jaro poljščino. Zelo goste posevke z več kot 500 rastlinami na kvadratni meter dognojujemo z manjšim odmerkom dušika.

Praviloma dognojujemo z nitramonkalom (KAN). Če s predsetvenim gnojenjem posevka nismo oskrbeli z zadostno količino fosforja in kalija, dognojujemo z nitrofoskalom, ki vsebuje povečano dozo dušika (npr. 17:8:9). Količino gnojila prilagodimo potrebnim količinam dušika. To pomeni porabo min. gnojila NPK 17:8:9 s primernim sklopom na dobrih tleh 325 kg na hektar na slabših njivah, 385 kg na hektar, pri redkejših posevkih pa 440 kg na hektar.

Ob koncu zime se lahko pojavi zmrzal, ko se zaradi več dnevnega zmrzovanja in ponovnega otajanja vrhnje plasti tal potrgajo korenine posevka. V takem primeru posevek povaljamo, ko se tla primerno osušijo. Valjamo z lažjim valjarjem, tipa kembrič ali z lesenim ali betonskim gladkim valjarjem, ki ga ovijemo z verigo.

Franc BERIČIČ

PRIPRAVE NA SETEV KORUZE

Pred nami je čas, ko se moramo znova odločiti in **pravočasno** kupiti seme korus. Le tega bo v preskrbah dovolj.

Koruzna postaja iz leta v leto pomembnejša poljščina, ki ne manjka nikjer v kolobarju, kjer je le možno. Je poljščina toplih krajev in potrebuje za kalitev minimalno 8–10 °C toplo zemljo. Z ozirom na kolobar (tj. predhodno poljščino in tisto, ki bo koruzi sledila), vrsto zemlje in klimo, se vsako leto odločamo za najprimernejši hibrid glede na namen rabe (zrnje, silaža).

Prav gotovo je izbor zelo zahtevno delo. Naštejmo nekaj pravil na katere se pri izboru oziramo:

1. trdinke so za rastne razmere manj občutljive od zobank, vendar dajo zobanke večje pridelke
2. SC ali dvolinijski hibridi so bolj občutljivi od večlinijskih, vendar dajo večji pridelek

3. ranjše hibride s krajšo vegetacijo (FAO 100) izbiramo za setev po spravilu prezimnih strniščnih posevkov, ječmena ali v primeru, če želimo spravilo že avgusta

4. hibrid izbran za namen silaže, mora imeti v času spravila vse rastlinske dele (steblo, liste) zelene, storž pa skoraj popolnoma zrel

5. kupujemo hibride iz FAO 100, 200, 300 razreda, le za tople lege in zemlje FAO 400

6. številka hibrida NI vedno enaka FAO razredu

7. natančno prečitajmo listek, ki je pripet na vreči in ga shranimo za primer reklamacije. Posebno bodimo pozorni na kvaliteto semena, kaljivost po hladnem testu (cold test) in leto proizvodnje

8. letos bo na razpolago tudi nekaj kalibriranega semena (srednja kalibraža), tj. bolj izenačenega semena iz srednjega dela storža. Ker

imamo večinoma mehanske sejalnice, bomo tako lahko lažje izbrali ustreznejše krožnike, oz. odprtine in bolj natančno posejali. Zapišimo si: PRAZNIH MEST NE SME BITI!

Da je lažje narediti izbor za področje sp. Savinjske doline, delamo že tri leta poskuse, kjer tekom cele

vegetacije rastline opazujemo in opravimo jeseni še meritve pridelka. Hkrati upoštevamo tudi podatke poskusnih centrov v Jablah pri Domžalah in Rakičanu pri Murski soboti. Z ozirom na rezultate vam za leto 1985 priporočamo naslednje hibride za področje Sp. Savinjske doline:

Kultivar	Primernost					
	zrnje	silaža	Tip zrnja	Višina rastl.	Zrnje s 14 % vlage (t)	Silaža (t)
Bc 191	x	x	PT	187	6,40	51,70
Bc 183	x	x	PT	185	4,98	43,10
ZPTC 196	x	x	PT	202	4,40	54,30
Bc 264	x	x	Z	260	6,85	56,29
ali						
Bc 283	x	x	Z	266	7,27	58,12
Bc 28-11	x	—	PT	260	5,80	53,98
OSSK 247	x	x	Z	258	6,47	56,92
ZPSC 37T	x	x	PT	256	6,42	57,76
Bc 384	x	x	Z	270	7,22	56,77
ali						
Bc 388	—	x	Z	261	6,55	57,96
Bc 318	—	x	Z	279	6,83	59,66
Bc 462	—	x	PZ	263	8,60	57,65

Vsi kultivarji so napisani po vrstnem redu dozorevanja, tj. od najkrajše do najdaljše dobe rasti.

Z-zobanka, PT = poltrdinka, PZ = polzobanka

Op.: BC 191 obrobni, težki predeli in po strnišču ječmena in pšenice

Bc 183 enako kot BC 191
ZPTC 196 obrobje in kasnejša setev, ne po pšenici

Bc 264 za zrnje na večini zemljišč

Bc 283 enako kot Bc 264
Bc 28-11 za zrnje (prašiči) in za obrobne predele

OSSK 247 zrnje in silaža na večini zemljišč

ZPSC 37 t silaža in eventuelno zrnje na toplejših legah (občutljiva za sušo)

Bc 384 silaža

Bc 388 silaža, en teden kasnejša kot Bc 384

Bc 318 samo silaža (velko mase)
Bc 462 samo silaža na lažjih tleh (zamenjala naj bi ZPsc 46 A)

Naročeni so vsi hibridi po izboru. Če katerega v vaši preskrbi ni, pogledajte v sosednjo. Ne nazadnje bi vas radi opozorili tudi na regres za semensko koruzo v višini 100 din/kg, ki ga lahko uveljavljajo vsi, ki imajo sklenjene pogodbe za mleko, meso ali koruzo s TZO.

Na koncu vam želimo, da si željeno seme pravočasno nabavite, dobro in skrbno pripravite sejnalnico na setev, pazite na pripravo setvenega sloja in ne sejate prehitro v mrzlo zemljo!

HMEZAD KZ Savinjska dolina
M. K.

UPORABA HERBICIDOV V TRAVINJU

V razmerah deagrarizacije, ko se je cena delovne sile za delo v kmetijstvu povečala, se je raba herbicidov zaradi cenenosti in učinkovitosti zelo hitro razširila, predvsem za uničevanje plevelov na njivah in v nasadih. Od tod se je raba herbicidov razširila tudi na travinje.

Ena od temeljnih značilnosti rabe herbicidov na njivah in v nasadih je, da želimo na vseh površini, včasih pa tudi le na delu površine, odstraniti vse ali večino rastlin, razen tiste, ki jo gnojimo. To omo-

goča v večini primerov dokaj širok izbor selektivnih herbicidov. Travinje se prav po tem vidiku od njiv in nasadov zelo razlikuje, saj je naše travinje praviloma zelo pisana združba rastlinskih vrst (Monokultivarno travinje pri nas najdemo le izjemoma). O koristnosti posameznih vrst, ki jih najdemo v travinju, je sicer mogoče na dolgo in široko razpravljati. Rečemo lahko, da je število nekoristnih vrst rastlin majhno, saj med le-te lahko uvrstimo le neužitne in strupene

vrste, teh pa ni mnogo. Iz tega sledi, da je travinje združba mnogih koristnih rastlinskih vrst iz razredov eno in dvokaličnic. To dejstvo seveda zelo omejuje izbor herbicidov, ki bi naj bili selektivni za koristne vrste združbe. Travinje ima kot mnogočlanska rastlinska združba koristnih vrst (sistem!) izjemne adaptivne in avtoregulatorne sposobnosti, kar dopušča, v primerjavi z njivami in nasadi, neobičajno mnogo možnosti pri upravljanju sistema. To pa praktično pomeni, da je s travinjem mogoče ravnati tako, da se bo populacija nekoristnih rastlin razvila preko praga škodljivosti le izjemoma. **Herbicide bi zato v travinju naj uporabljali le izjemoma.**

Možnosti rabe herbicidov v travinju

1. Uničevanje lesnatih in pollesnatih plevelov
 - 1.1 Herbicidi (arboricidi): glifosate, 2, 4, 5 T, picloram
 - 1.2 Aplikacija: lokalno tretiranje
2. Uničevanje travne ruše
 - 2.1 Herbicidi (neselektivni): glifosate, paraquat, paraquat + diquat
 - 2.2 Aplikacija: škropljenje na široko, nizke do srednje količine vode, srednje do velike kapljice, nizek delovni pritisk
3. Uničevanje plevelov v travinju v rabi

Herbicidi za uničevanje plevelov v travinju (razpoložljivi v SFRJ v letu 1984)

2,4-D			
Deherban A	SC amino soli	50 %	Chromos
Žitokor D Župa	SC amino soli	50 %	Župa
Koroviciid	SC amino soli	50 %	Zorka
Hormin	SC amino soli	50 %	VEB
Dikocid 50	SC amino soli	50 %	Radonja
Monosan-herbi	SC amino soli	46 %	Galenika
Herbicid	SC amino soli	46 %	Pinus

MCPA			
Deherban M	SC amino soli	45 %	Chromos

2, 4, 5 – Tamični esteri			
Tormona 80	EC	80 %	Celamerck
Arbokan EA-80	EC	80 %	Chromos

MCPP			
U-46 KV Fluid	SC K-MCPP	57 %	BASF
Deherban fluid	SC K-MCPP	57 %	Chromos
Hedonal MCPP	SC K-MCPP	50 %	Pinus
Morogal	SC K-MCPP	57 %	Župa
Galoprop 57	SC K-MCPP	57 %	Galenika

Diklorprop			
Dicofluid DP	SC	60 %	Chemie Linz
Hedonal DP	SC	48,5 %	Pinus
U-46 DP-fluid	SC	60 %	BASF
Lentagran plus	EC	i-oktilester 50 % + piridat 24 %	Chemie Linz

Kombinirani herbicidi fenoksi karbonskih kislin

Monosan S	SC	2,4-D 45 %	Galenika
		MCPA 5 %	
Trasan S	SC	2,4-D 5 % + MCPA 45 %	Galenika
Deherban combi MD	SC	MCPP 45 % + 2,4-D 15 %	Chromos
Dicofluid MP		MCPP 43 % + 2,4-D 13 %	Chemie Linz
Combi			

3.1 Herbicidi (selektivni)

– za uničevanje ščavja: asulam, MCPP, MCPP + MCPA, diklorprop + MCPP, dicamba + MCPP, etc.

– za uničevanje regrata: 2, 4 D + MCPA

– za uničevanje osatov: MCPA

– za uničevanje praproti: asulam v visokih odmerkih

Herbicidi (totalni)

– za uničevanje ščavja: glifosate, dihlubenil, klortiamid

3.2 Aplikacija – uporaba

– selektivni herbicidi: škropljenje lokalno ali na široko, pri škropljenju na široko uporabimo nizke do srednje količine vode/ha, srednje do velike kapljice, nizek pritisk

– totalni herbicidi: lokalno škropljenje, posipanje granul, mazanje

UPORABO HERBICIDOV DOPOLNJUJEMO Z DODATNIMI UKREPI (MELIORACIJE, DOSEJAVANJE, GNOJENJE, RABA, ETC). ZGOLJ RABA HERBICIDOV NE DAJE TRAJNIH UČINKOV!

Integralni ukrepi zatiranja plevelov

- košnja pred saminitvijo plevelov
- uničevanje plevelov v okolici
- uporaba gnoja, gnojevke, gnojnice brez plevelnih semen
- uporaba čistega semena za setev za dosejevanje

Koroviciid kombi	SC	MCPP 40 % + 2,4-D 15 %	Zorka
Deherban special	SC	2,4-D 10 %	Chromos
		MCPA 10 % + MCPP 35 %	
Neosan S	SC	2,4-D 22 % + MCPA 22 % + MCPP 6 %	Galenika
Monosan-Super-DP	CS	diklorprop 31 % + MCPP 16 % + MCPA 11 %	Galenika
Monosan herbi special	CS	2,4-D 11,7 % + MCPA 11,7 %	Galenika
Monosan kombi super	CS	MCPP 40 %	
Monotrel M	CS	MCPP 45 % + 2,4-D 17 %	Galenika
		MCPA 36 %	
		2,4-D 23 %	
Pikloram			
Tordon 101	CS	2,4-D amino 40 % + pikloram 10 %	+Dow Chemical
Tordon 22 K	CS	K-sol piklorama 25 %	Dow Chemical
Torgal 90	SC	pikloram 9 % + 2,4-D 25 %	Galenika
Dikamba			
Banvel	SC	MCPA 30 % + dikamba 2,25 % + MCPP 29 % + dikamba 2,25 % + benzolin 3,7 %	Ohis
M-OHIS	SC	MCPA 42 % + dikamba 2,25 %	Chemie Linz
Keropur	SC	diklorprop 42 % + dikamba 2,25 %	Chemie Linz
Banvel-P	SC		
Banvel-DP	SC		
Glifosat			
Roundup	SC	48 %	Monsanto
Cidokor	SC	48 %	Radonja
Herbatop	SC	48 %	Zorka
Diklobenil			
Casoron G	G	6,7 %	Duphar
Casoron GSR	G	20 %	Duphar
Parakvat			
Gramoxone	SC	20 %	Plant Prot.
Galokson	SC	20 %	Galenika
Dikvat			
Reglone	SC	20 %	Plant Prot.
Reglone 14	SC	14 %	Plant Prot.
Azulam			
Asulox	SC	40 %	Rhone-Poulenc
			Mg. Milan Žolnir

V prizadevanjih, da bi zmanjšali stroške krme, so na farmi v Žepini pripravili okoli 800 ton hmeljne silaže.

Uresničevanje dogovora o temeljih družbenega plana SRS za obdobje 1981–1985 na področju hmeljarstva

Ko gre obdobje sedanjega srednjeročnega plana h kraju, so na voljo že čvrste projekcije tudi za leto 1985. Lahko še dokaj objektivno ocenimo sam potek izvršitve, težave, s katerimi smo se pri tem spopadali in končno tudi rezultate.

Glavni poudarek srednjeročnega plana hmeljarstva za obdobje 1981–1985 je bil na:

- povečanju hmeljskih površin od 2.292 ha v l. 1980 na 2.697 ha v l. 1985 to je povečanje za 17 odstotkov,

- povečanju proizvodnje od 3.268 ton v l. 1980 na 4.128 t ali za 26 % v l. 1985, od tega povečanje izvoza od 2.264 t na 2.700 t ali za 19 odstotkov,

- na povečanju produktivnosti, modernizaciji celotne tehnologije, utrjevanju raziskovalnega in aplikativnega dela in končno

- na utrjevanju organiziranosti na načelih, ki so proklamirana v SaS o združitvi v Poslovno skupnost za hmeljarstvo Slovenije.

Hmeljarska proizvodnja se je v minulih 4 letih tega planskega obdobja srečala z vsemi znanimi težavami, ki so bile posledica vse bolj zaostrenih splošnih ekonomskih pogojev gospodarjenja. Še zlasti je treba poudariti težave, ki so ob tem izvirale iz izrazito usmerjenosti te proizvodnje, saj gre v izvoz na konvertibilno tržišče letno od 70–83 % proizvedenega hmelja.

Z letom 1982 je zašla svetovna hmeljarska proizvodnja v zelo težko krizo, ki jo je povzročila hiperprodukcija hmelja v svetu – še zlasti v ZDA. Ta kriza je še v teku in bo trajala še najmanj 1 do 2 leti. Ta zelo vpliva na dnevne cene, ki so padle tudi do 300 %, močno vpliva pa tudi na ceno v večletnih terminskih zaključkih. Nas rešuje to, da smo v teh letih imeli v predzaključkih v izvozu prodane glavne količine hmelja po razmeroma ugodnih cenah, žal pa s pridom to krizo oz. situacijo koristi domača pivovarniška industrija, kar nam pomembno znižuje povprečno doseženo ceno in s tem tudi ekonomičnost te proizvodnje.

V okviru svetovne hmeljarske organizacije IHB so zelo veliki napor, da se hmeljske površine zopet zmanjšajo in proizvodnja uravnoteži s porabo. To seveda privede v tistih državah, ki so hmeljske površine tudi prekomerno povečale, popolnoma neprizadeti pri teh naporih ne moremo ostati tudi mi.

Zaradi tega in zaradi zelo slabe reproduktivne sposobnosti same panoge in izredno težkih kreditnih pogojev za pospešeno investiranje v razširjeno reprodukcijo smo ob koncu leta 1983 sprejeli rebalans srednjeročnega plana tako, da smo:

- že za leti 1984 in 1985 še bolj upočasnili tempo premen in obnov in tako tudi tempo povečanja skupnih površin hmeljišč za 133 ha,

- hkrati še bolj aktivirali vse takozvane »skrite rezerve« v sferi doseganja višjih pridelkov in splošne produktivnosti in planirali kljub zmanjšanim površinam in celo tudi slabši starostni strukturi nasadov isti skupni pridelek hmelja, v čemer smo kakor je iz naslednjih podatkov razvidno, tudi povsem uspeli.

Do 1985. leta bo obnovljeno kar za 258 ha hmeljišč manj in s tem je skupna površina za 133 ha manjša, kakor je bilo predvideno. Popravljen plan površin bo tako dosežen 98 %. V primerjavi s stanjem 1980 bodo površine hmeljišč za leto 1985 večje za 9 odstotkov.

Proizvodni rezultati so znatno boljši in sicer:

- skupni pridelek v času 1981–1985 se je večal z indeksom 107 %, a samo v času 1981–1984 z indeksom 117 % letno in

- izvoz v istem času z indeksom 119 % oz. 116 % letno,

- v odnosu na leto 1980. se proizvodnja hmelja 1985 povečuje za 33 %, a 1984 celo za 36 %. Izvoz leta 1985 za 55 % in leta 1984 celo za 64 %.

Podrobnejši kazalci po letih so razvidni iz priloge.

Reprocelota hmeljarstva v SRS je povsem zaključena. Izven te je trenutno le ca. 16 ha hmeljišč v KZ Celje. Celotna dejavnost posluje že od l. 1978 na podlagi delitve skupnega dinarskega in deviznega prihodka od hmelja v sorazmerju z vloženim delom in sredstvi. Tako je npr. za letnik 1983 skupen prihodek bil razdeljen takole:

– proizvajalcem	91,5927 %
– Hmežadu	
export-import	6,0475 %
– IHP Žalec	2,1658 %
– Poslovni skupnosti	0,1940 %

Je to zagotovo edinstven primer v kmetijski proizvodnji, da prejme primarna proizvodnja kar 91,5 % skupnega prihodka ugotovljenega na osnovi končne cene blaga.

Končno je za omeniti, da se združeni slovenski hmeljarji pred tremi leti sklenili kljub zaostrenim ekonomskim pogojem (ali morda celo ravno zaradi teh) del ustvarjenega prihodka od hmelja odvajati v skupni razvojni in stabilizacijski sklad za hmeljarstvo Slovenije. Sredstva sklada že znašajo ca. 74 milijonov dinarjev. Del teh sredstev koristijo posamezne organizacije kot lastno udeležno pri najemanju investicijskih kreditov pri banki, ostanek pa je naložen na odpoklic po ugodni obrestni meri.

Gibanje površin v ha

Leto	Plan		Realizacija			Indeks		
	Krčitve	Obnove	Stanje	Krčitve	Obnove	Stanje	do 1980	doplena
1980	–	–	–	–	–	2.292	100	100
1981	168	284	2.411	148	203	2.268	99	94
1982	164	267	2.514	109	241	2.394	104	95
1983	175	253	2.593	130	183	2.445	107	94
1984	114	197	2.529	118	156	2.482	108	98
1985	147	182	2.564	120	142	2.504	109	98

PRIDELEK IN PRODAJA HMELJA V TONAH

Leto	Skup. pridelek			Izvoz			Domača prodaja		
	plan	real.	indeks	plan	real.	indeks	plan	real.	indeks
1980	–	3.268	100	–	2.264	100	–	1.004	100
1981	3.343	3.903	117	2.200	2.318	105	1.143	1.585	139
1982	3.590	4.116	115	2.390	2.823	118	1.200	1.293	108
1983	3.770	3.293	87	2.570	2.551	99	1.200	742	62
1984	4.013	4.454	111	2.700	3.710	137	1.313	790	60
1985	4.128	4.360	106	2.700	3.500	130	1.428	860	60
1981–85	18.844	20.126	107	12.560	14.902	119	6.284	5.270	84
Samo 1981–84	14.716	15.766	107	9.860	11.402	116	4.856	4.410	91

PRIPOMBA: Podatki za leto 1985 so vzeti iz operativnega plana za to leto.

Upamo, da bo ta sklad v nekaj letih lahko tako močan, da bo postal zelo pomemben faktor stabilnosti slovenske hmeljarske proizvodnje.

Hkrati, ko ugotavljamo, da se srednjeročni plan hmeljarstva Slovenije kljub izrednim težavam do sedaj uspešno izpolnjuje, se zavedamo

- da tudi ta panoga v prihodnosti ne bo mogla sama zagotoviti finančnih sredstev pod ugodnimi pogoji za razširjeno reprodukcijo,

- da tudi ta proizvodnja ne more prenesti tako visokih obrestnih

mer za obratna sredstva, kakor se trenutno predvidevajo, saj je treba vedeti, da so obratna sredstva v hmeljarstvu angažirana 10–12 in celo več mesecev in končno,

- da bi še nadaljnje zmanjševanje devizne participacije pri izvozu hmelja ob spredaj omenjenih dveh problemih pri večini proizvajalnih organizacij lahko povzročilo to, da tudi ta panoga postane reproduktivno nesposobna.

V. M.

Komisija za ponovno ocenitev hmelja:

PREOCENILI DVANAJST TON HMELJA

Namen komisije je večja odgovornost proizvajalcev za skrite napake pri hmelju in boljša kakovost. Hmeljna komisija Slovenije je ustanovila komisijo za ponovno ocenitev hmelja, ki deluje že drugo leto. Tako so ocenili okoli štiri tone letnika 83, za letnik 1984 je komisija delala že dvakrat in preocenovala dobrih dvanajst ton hmelja ali 230 vreč. Od tega so ponovno ocenili največ hmelja od delovnih organizacij in 45 vreč od kooperantov. Med najpomembnejšimi vzroki za reklamacije in s tem ponovne ocenitve so predvsem zdrobljenost, primesi (listi in peclji) ter vžig zaradi napak pri sušenju, vlaženju in skladiščenju. Komisija bo letos še najmanj dvakrat ponovno ocenjevala. Takšno delo povzroča zamude pri manipulaciji hmelja in seveda dodatne stroške.

–m.n.

PRIHRANKI Z ZBIIRANJEM ODPADNEGA OLJA

Z zbiranjem odpadnega jedilnega olja naj bi v Hmežadovi delovni organizaciji prihranili okoli 10.000.000 dinarjev do konca leta. Olje odkupujejo po 60 dinarjev za liter. Cena za kilogram olja, ki ga plačujejo mešalnicam, je od 180 do 200 dinarjev. Zbirati so ga začeli pred štirimi meseci in do prve polovice februarja so ga odkupili okoli 35 tisoč litrov v ljubljanskih in okoliških restavracijah. Pred uporabo za rejo piščancev olje v Jati Ljubljana še precedijo, sortirajo in kontrolirajo njegovo kakovost. V tej organizaciji si bodo prizadevali, da bodo odkupili čimveč tekočih maščob, ki so ena od najdražjih komponent v prehrani perutnine. Na vsakih sto ton olja bodo tako prihranili staro milijardo dinarjev.

–m.n.

razpisujeta

tekmovalstvo za visoke pridelke hmelja v letu 1985.

Pogoji razpisa so naslednji:

1. Tekmujejo lahko

a) vsi kooperanti s področja Slovenije, ki imajo najmanj 1 ha hmeljišč,

b) OZD, TOZD in TZO, kakor tudi tiste DE in PE, pri katerih se pridelek hmelja ugotavlja posebej že ob prevzemu pri Hmezadu export-import.

2. V tekmovalstvo kooperantov (tč. 1. a) se vključita kultivarja golding in aurora, v skupinsko tekmovalstvo (tč. 1. b), pri katerem se ugotavlja skupen pridelek, pa skupne površine vseh hmeljišč.

3. Vsak tekmovalec iz tč. 1. a, ki zadovoljuje tekmovalnim pogojem, lahko tekmuje z vsakim kultivarjem posebej, ne glede na površino posameznega kultivarja, tekmovalci pod tč. 1. b pa tekmujejo s celotno površino svojih hmeljišč.

4. Pri vrednotenju tekmovalnih rezultatov se poleg količine pridelka upošteva tudi kvaliteta in sicer tako, da se:

a) za vsaki odstotek hmelja izpod 100 % I. razreda zmanjša ugotovljen ha pridelek za 8 kg,

b) tekmovalca, ki ne doseže vsaj 90 % I. in II. razreda pa se iz tekmovalstva izloči.

5. Tekmovalci, ki dosežejo I. do III. mesto prejmejo:

1. mesto – simbolično darilo trajne vrednosti, zlato plaketo in pismeno priznanje

2. mesto – simbolično darilo trajne vrednosti, srebrno plaketo in pismeno priznanje

3. mesto – simbolično darilo trajne vrednosti, bronasto plaketo in pismeno priznanje

Višino denarne nagrade, oz. vrednost simboličnega darila določa vsako leto izvršilni odbor PSHS

6. Po ujmah uničene količine hmelja in iz tega naslova priznane škode pri količini pridelka ne upoštevamo

7. Osnova za izračun ha pridelka so uradni podatki Hmezada export-import o prevzemu hmelja. Površina prvoletnih nasadov se odšteje od skupnih površin, pridelek pa zmanjša za 400 kg prvoletnika po ha.

8. Tekmovalne rezultate ugotavlja IHP Žalec ob sodelovanju Hmeljne komisije najpozneje do marca naslednjega leta.

9. Tekmovalce pod tč. 1. a predlagajo zadruga oz. TZO (od 5 do 8 na enoto), v tekmovalstvo po tč. 2. b pa so avtomatično vključeni vsi družbeni obrati in zadružne hmeljarske organizacije.

V razpisu navedene tekmovalne pogoje je sprejel in potrdil izvršilni odbor Poslovne skupnosti za hmeljarstvo Slovenije z 9. sklepom svoje 73. redne seje dne 30. 10. 1984. Po istih se vrednotijo že tudi tekmovalni rezultati pri letniku 1984.

Začetki proizvodnje gob v Šmarju

V Kmetijskem kombinatu Šmarje bodo v prihodnjih letih adaptirali nekatere stare objekte in tako organizirali proizvodnjo šampinjonov in ostrigarjev. V končni fazi razvoja gobarske proizvodnje bodo na tem področju proizvedli okoli 170 ton gob letno. Vse količine bodo izvozili. Za razvoj te vrste proizvodnje so se odločili, ker so gobe iskan izvozni artikel, proizvodnja pa ni vezana na kmetijsko sezono. Te gobe rastejo na odpadnih kmetijskih snoveh. Prve zmožljivosti so usposobili že lani in tako ima kooperant 360 kvadratnih metrov vzgojne površine, na kateri lahko vzgoji okoli trinajst ton šampinjonov letno. Že letos bodo dokončani prvi prostori za vzgojo ostrigarjev. Kompost za vzgojo gob jim bo dobavljala Kmetijska zadruga Drava Radlje. Po dogovorih naj bi jim dobavljali okoli 700 ton komposta letno. Ta količina bi zadostovala za proizvodnjo pri desetih kooperantih z dvesto kvadratnimi metri vzgojnih površin.

-m. n.

Proizvodnjo šampinjonov imajo organizirano pri enem kooperantu, ki ima 360 kvadratnih metrov površine in lahko vzgoji okoli 13 ton gob.

KAKO NADALJEVATI?

(Pitanje piščancev še vedno prinaša izgubo)

Že lani smo pisali o težkem položaju, v katerem se je znašlo perutninarstvo nasploh, posebno pa pitanje piščancev. Upanje, da se bo kaj zboljšalo s podražitvijo v novembru, se ni uresničilo. Stroški, predvsem cene krme, so rastli hitreje. Prodajna cena mesa na domačem trgu se je lani povečala za dobrih 40 %, cene krmil pa za 57 %. Čeprav so se organizatorji trudili, da bi rejci preveč ne čutili škarij cen, jim to v celoti ni uspelo. Zguba je previsoka. Čeprav dokončni obračuni in analize še niso izdelani, ocenjujemo, da je bilo v SOZD v povprečju blizu 9 din zgube po kg prireje. Na slabšem so tisti organizatorji, ki nimajo lastnih sredstev in tisti, katerih pitališča so bolj oddaljena. Med letom so tehnološke službe iskale možnosti pocenitve v cenejši recepturi.

V letošnjem letu so težave še večje. Stroški nenehno rastejo, prodajne cene pa si slovenski perutninarji ne upajo dvigniti. Zaloge mesa se večajo. Žepi kupcev ne zmorejo več. Zdi se, kot da ni druge rešitve, kot krčenje in ukinjanje proizvodnje. Vsi odgovorni si krčevito prizadevajo, da bi ne bilo treba poseči po tem drastičnem ukrepu, ki bi kratkoročno sicer zmanjšala zgubo vsake posamezne organizacije in TOZD kot celote, dolgoročno pa potegne za seboj kup posledic, od katerih vseh niti ne moremo predvideti.

Ker je vsaka napoved tvegana in povezana s številnimi »čeki«, ker je to proizvodnja, ki je bolj kot kate-rakoli druga odvisna od razmer na tržišču, si nihče ne upa in ne more napovedati, kaj lahko pričakujemo. Ob predvidevanjih, da bi se sedanja prodajna cena mesa sredi leta povečala za 30 % in vsi ostali stroški v povprečju za dobrih 40 % in da bi banke s selektivnimi krediti kreditirale proizvodnjo, bi ne bilo zgube. V kolikor se samo eden od naštetih pogojev ne izpolni, se zgubi ne bo mogoče izogniti.

Prav gotovo so še notranje rezerve, kar dokazuje primerjava s finančnimi rezultati sorodnih slovenskih organizacij. Na zadnjem sestanku koordinacije za perutninski reprodukro je bila imenovana »delovna skupina«, ki jo sestavlja vsaj po en član vsake od prizadetih organizacij in delovne skupnosti SOZD. Skupina bo skušala poiskati rezerve in način, kako te rezerve aktivirati. Organiziranost Hmezada, ki nam sedaj marsikdaj pomeni oviro do cenejše reje, moramo izkoristiti tako, da bomo dosegali sinergijske učinke. Kljub temu, da nam je vedno težje, še vedno ne znamo in nečemo upoštevati znanega dejstva iz prispodobe o butari palic, ki je še tak silak ne zlomi, vsako posamezno palico pa prelomi šibak otrok.

R. V.

Inovacije

Traktoristi na Žovneku so znani kot domiselni pri izboljšavah strojev za olajšanje in izboljšanje dela.

O inovacijah so dejali, da so tako slabo plačane v primerjavi s koristmi, ki jih dajejo, da se o njih še razmišljati ne splača.

Vy

Začeli z vzrejo kuncev – angora volnarjev

Predvsem za manjše kmetije so v Kmetijskem kombinatu Šmarje pripravili program za vzrejo kuncev – angora volnarjev. Le-ta naj bi bila dopolnitev k osnovni dejavnosti ali tudi zaposlitvi v delovnih organizacijah. Poleg tega je ta Hmezadova delovna organizacija prva, ki je začela z organizirano rejo angora volnarjev v Sloveniji. Od tega si obetajo tudi dobre izvozne rezultate, kajti vso volno, ki jo bodo proizvedli, bodo izvozili na konvertibilno tržišče. Predvsem na zahodnonemškem tržišču je veliko povpraševanje po tej volni in Nemci s svojo proizvodnjo zadostijo le dva odstotka vseh potreb, saj potrebujejo okoli 400 ton, proizvedejo pa le dvajset ton te volne, ki jo uporabljajo predvsem za sanitetni material in perilo. Volno v glavnem uvažajo iz Češkoslovaške in Madžarske.

Razen v Nemčijo, pravijo v Kmetijskem kombinatu Šmarje, bodo lahko izvažali še v Italijo, kjer jim kupec nudi enajst tisoč lir za kilogram volne, nemški pa osemdeset zahodnonemških mark. Na ta tržišča bodo prodajali le nepredelano volno, ker naša predelovalna industrija nima ustreznih zmogljivosti.

V Kmetijskem kombinatu Šmarje imajo pri kooperantih okoli pet-

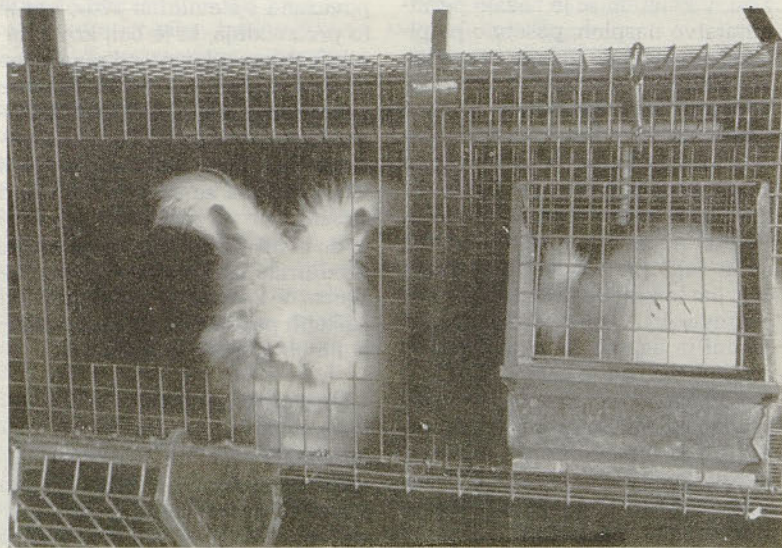
deset angora volnarjev, v končni fazi pa naj bi jih imeli okoli osem tisoč. Prvih petdeset kuncev so kupili od rejca teh živali v Celju, ki jih je dobavil iz Nemčije. S tujimi partnerji iz Italije in Madžarske se dogovarjajo za nakup dobre osnovne črede. Načrtujejo, da bodo še letos organizirali razplodni center. Z uvozom ne bo tako enostavno, ker so težave z uvoznimi dovoljenji, pravijo v Kmetijskem kombinatu Šmarje.

Vzreja angora volnarjev naj bi temeljila na domači krmi, predvsem zaradi cenenosti prehrane. Naše mešalnice ne proizvajajo krmil za te kunce. Zato bodo pri nabavi osnovne črede upoštevali tudi to, kajti za velike donose jih v tujini krmijo s posebnimi briketi. Delno zaradi krme in tudi od vrste selekcije je odvisna količina posameznega kunca, ki daje okoli kilogram do kilogram trideset deagramov volne na leto.

V začetni fazi imajo kunce pri trinajstih kooperantih, v končni pa naj bi jih imeli pri več kot dvesto.

Poleg tega bodo v Kmetijskem kombinatu Šmarje širili odkup volne po Sloveniji še od ostalih proizvajalcev in ne samo od lastnih kooperantov.

Marjana Natek

V končni fazi razvoja kunčereje bodo imeli v Kmetijskem kombinatu Šmarje okoli osem tisoč angora volnarjev. Od vsakega kunca pa bodo letno dobili okoli kilogram volne.

Trgovina

So krajani Polzele drugorazredni občani?

Toliko časa je že minilo, odkar je Ana Beloglavc opustila prodajalno plina, da bo polzelskim gospodinjam prekipelo in verjetno tudi tistim, ki jim morajo voziti plin iz Braslovč, Žalca ali celo iz Celja. Da

o tistih, ki nimajo prevoznih sredstev, ne govorimo.

Blagovnica, še pred časom ena najbolj založenih trgovin v dolini, ki so jo obiskovali od blizu in daleč, je bila naš ponos. Danes pa je tako padla, da bo kmalu na nivou zakotne štacune, v kateri dobite le »cuker, šibice in sol«. Namesto, da bi kupce tudi vzgajala, jim sedaj nudi samo še najnujnejše. Vy

V »TOVARNI MESA« NA ŽEPINI

Izgube pokrivajo iz hmeljarske proizvodnje

V nekaj urah bi komaj obhodili oziroma natančneje obvozili najvažnejše dele proizvodnje TOZD Kmetijstvo Petrovče, delovne enote Celje. Svoje polovne enote imajo v Vojniku, Šmarjeti in v Žepini. V le-teh je živahno v kmetijski sezoni, ko obdelujejo hmelj, sejejo in žanjejo pšenico. V zimskih mesecih se pripravljajo za čas, ko bo zopet treba krepko zavihati rokave.

V že omenjenih enotah so lani pridelali okoli 220 ton hmelja na 125 hektarjih. Na preostalih površinah so pridelovali pšenico, koruzo in ostale poljščine ter silažo za tisočglavo čredo pitancev, ki jo imajo na farmi v Žepini.

Na farmi se proizvodnja nikoli ne ustavi, ne poznajo sezone, ko je dela več ali manj. Niti popolnoma prostih sobot in nedelj ni, kajti v tovarni mesa proizvodnja ne sme obstati.

O delu v delovni enoti Kmetijstva Petrovče, Celje, predvsem, o farmi v Žepini so pripovedovali, vodja delovne enote **Milenko Rojnik**, vodja farme **Borut Čremožnik** in traktorist **Adolf Kolenc**.

O problemih in delu na farmi je Milenko Rojnik povedal:

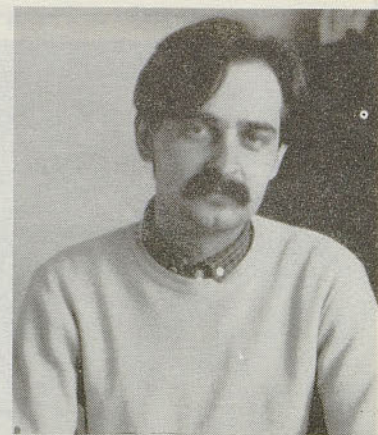
Milenko Rojnik

»Na farmi v Žepini pogodbeno pitamo za Celjsko mesno industrijo, ki nam tudi dobavlja okoli 250 kilogramov teža teleta. Ko jih zredimo na okoli petsto kilogramov, kar traja približno devet mesecev, ta delovna organizacija tudi vse odkupi. Za kilogram prirejenega mesa zaslužimo nekaj nad 270 dinarjev, za to pa porabimo okoli šest kilogramov krmil, to je koruzne, travne silaže in koncentratov. Pri tem imamo plačano še delo. Zaradi tržnih nesorazmerij imamo okoli 100 dinarjev izgube že pri kilogramu prirejenega mesa. K temu so nedvomno pripomogle cene koruze, ki so se lani povečale več kot za dvakrat. Delno pa nam izgubo povzročajo visoke obresti zaradi investicije. Zaenkrat izgubo še pokrivamo iz hmeljarske proizvodnje. Kako in kdaj se bo rešil ta mačehovski odnos do živinoreje, ne ve nihče. Vemo, da se ne bo rešil vse do takrat, dokler se ne bodo uredila cenovna razmerja. Sedaj nam družba prizna ceno, s katero ni mogoče poslovati pozitivno, na drugi strani je naša proizvodnja potrebna in proizvodnje ne smemo opustiti. V drugo proizvodnjo se ne moremo preusmeriti, tako kot to lahko stori industrija.

V prizadevanjih, da bi nekoliko znižali stroške krme, smo v krmnih obrokih začeli uporabljati hmeljne liste. Predlani smo le še poskušali in analizirali vrednost le-teh, lani smo že pripravili okoli osemsto ton hmeljne silaže. Seveda se čas pitanja pri tem nekoliko podaljša. Letno pripravimo še okoli 5000 ton koruzne silaže in 1200 ton travne. Le-te smo letos pripravili samo 350 ton, ker smo ostalo nadomestili s hmeljno. V glavnem si vso silažo priskrbimo iz poslovnih enot.

Na farmi v Žepini je zaposlenih šestnajst delavcev, v celotni delovni enoti jih je 54. Delo v hlevih je težko in marsikomu tudi smrdi že zaradi predsodkov, še bolj pa zaradi urnika. Vodja farme **Borut Čremožnik** je o tem povedal:

Za delo na farmi ni mogoče dobiti delavcev iz okolice, zato je večina zaposlenih iz drugih republik. Fluktuacija je zadnje čase manjša in ljudje ne uhajajo več toliko v industrijo. Še vedno so problemi, ker je delo dvoizmensko, predvsem pa zaradi delovnih sobot in nedelj.

Borut Čremožnik

Tako se zgodi, da mora kdo delati vse te dni v mesecu. In kljub temu, da ima potem proste dneve, ne pomaga veliko. Uredili smo tako, da vsi, ki delajo na farmi, živijo blizu delovnega mesta.

V poslovnih enotah poljedelstvo v Žepini pripravljajo krmo za pitance, še poleg ostalega dela.

PRAVNI KOTIČEK

Vprašanje:

Ali pripada delavcu osebni dohodek za dneve, ko je neopravičeno izostal z dela in mu je bil izrečen ukrep prenehanja delovnega razmerja, vendar je bila izvršitev ukrepa pogojno odložena?

Odgovor:

Ko je delavec neopravičeno izostal z dela, ne opravlja svojega dela in tudi ni ustvarjal dohodka. Osebni dohodek dobi delavec za rezultate svojega dela. Rezultatov dela pa v dneh, ko je neopravičeno izostal z dela, ni dosegel. Zato mu za dneve neopravičenega izostanka z dela ne pripada osebni dohodek oziroma akontacija osebnega dohodka. Kolikor je sicer delavec preostale dneve v mesecu intenzivneje delal, da bi deloma nadoknadil zamudo, se to odrazi pri delitvi sredstev za delovno uspešnost.

IZŠLO V URADNIH LISTIH:

SRS

V uradnem listu SRS 1/85 je objavljen Zakon o službi družbenega knjigovodstva v SRS.

x

Dogovor o nalogah pri uresničevanju družbene usmeritve razporejanja dohodka in čistega dohodka v letu 1985 in Metodologija za spremljanje uresničevanja določil resolucije za razporejanje dohodka v l. 1985 sta objavljena v Ur. l. SRS 1/85.

V »TOVARNI MESA« NA ŽEPINI

Adolf Kolenc

Osemindvajset let dela tukaj traktorist Adolf Kolenc, ki pravi:

»Največ orjem, opravljam težje prevoze, pripravljam zemljo za setev, pripravljam travno silažo in žanjem s kombajnom. Čeprav vem,

V občini Žalec je od 8. 1. 1985 cena vode z vsemi prispevki za gospodinjstva 28 din/m³.

x

Stanarine in najemnine se na območju občine Žalec s 1. 1. 1985 povečajo za 35 %.

x

V Ur. l. SRS 4/85 je objavljen Dogovor o enotni politiki in ukrepih pri pospeševanju proizvodnje hrane v l. 1985.

V dogovoru je določeno premiranje staleža osnovne črede krav, pitanje telet, rejo klavnih prvesnic, proizvodnjo mleka, konjerejo, ovčerejo.

Za pospeševanje poljedelske proizvodnje je določeno regresiranje nakupa semenske pšenice in rži, sladkorne pese, semenske koruze, semenskega krompirja. Sofinanciralo se bo delovanje kmetijske pospeševalne službe, zreje in ulova rib ter nadomeščalo del obresti kreditov. Zagotavljala se bodo tudi sredstva za delno nadomestilo stroškov za obrambo pred točo.

Dogovor na osnovi Zakona o intervencijah v kmetijstvu in porabi hrane sklepajo: Samoupravni sklad za intervencije v kmetijstvu in porabi hrane v SRS, Samoupravni skladi za intervencije v kmetijstvu in porabi hrane oz. SIS za kmetijstvo v občinah, ŽPS in Poslovna skupnost za sadje, krompir in vrtnine Slovenije, Celje. Dogovor velja od 16. 2. 1985 dalje.

x

V Ur. l. SRS 4/85 je objavljena tudi Odredba o evidenci kazalcev in planskih aktov temeljnih in drugih OZD za leto 1985.

da je treba delati prav vse, najrajši orjem. Polja okoli Žepine so najtežja za oranje in za tistega, ki jih ni navajen, je kazen. Sedaj upravljam traktor Fent s 150 konjskimi silami. Pri mojem delu je treba imeti pravičen odnos do strojev in vzdrževanja, slabo ravnanje je podobno tistemu, ki je z umazano žlico.

Ko sem prišel v Kmetijstvo, sem nekaj časa prevažal tudi s konji. Vse smo delali, ni bilo malic. Imeli smo svojo hrano in nihče ni vprašal, kako bomo prišli na »šiht«. Seno smo nalagali ročno, ker še nakladalnih prikolic ni bilo. V preteklih letih so se pogoji dela neprijemno izboljšali in zato me najbolj razjezi, ko vidim, da eden dela trije pa gledajo. Nekateri tudi hodijo samo zato v službo, da jim mine dan, ne da bi še kaj koristnega naredili za delovno organizacijo.

Marjana Natek

x

Zbor uporabnikov in zbor izvajalcev skupščine Skupnosti otroškega varstva Slovenije sta sprejela elemente za sklepanje Samoupravnega sporazuma o temeljnih plana skupnosti otroškega varstva za obdobje 1986–1990. Na novo naj bi se uresničevale tele pravice, obveznosti in odgovornosti:

– porodniški dopust naj bi se povečal od 246 dni na 365 dni (višina nadomestila OD naj bi po I. varianti znašala za 246 din 100 %, za preostalih 119 dni 75 %),

po II. varianti pa za vseh 305 dni 100 %;

– porodniški dopust za dvojčke, več živorojenih otrok hkrati ali za teže telesno ali duševno prizadetega otroka naj bi se podaljšal na dobo do 15 mesecev otrokove starosti;

– rok za začetek izrabe pravice do porodniškega dopusta naj bi bil en sam in to 28 dni pred pričakovanim porodom;

– kmetje bodo izenačeni z delavci v združenem delu kar zadeva pravice in obveznosti pred otrokovim rojstvom in po njem;

– program priprave na šolo – mala šola naj bi se podaljšala na 525 ur, zagotovljeni program naj bi obsegal 420 ur.

Elementi so objavljeni v Ur. listu SRS 4/85.

SFRJ

V Ur. l. SFRJ 70/84 je objavljen Zakon o amortizaciji družbenih sredstev. Veljati je začel 1. 1. 1985. Poleg zakona je objavljena tudi nomenklatura sredstev za amortizacijo.

V istem uradnem listu je objavljen tudi Zakon o revalorizaciji družbenih sredstev, ki je začel veljati 1. 1. 1985.

x

Spremembe in dopolnitve Zakona o zavarovanju plačil med uporabniki družbenih sredstev so objavljene v Ur. listu SFRJ 70/84.

x

(Nadaljevanje na 12. strani)

KAJ BO NOVEGA V KMETIJSKI ZAKONODAJI

Prav je, da se delavci in združeni kmetje seznanimo z novostmi, ki se pripravljajo na področju kmetijstva. Republiška skupščina bo v aprilu obravnavala paket kmetijskih zakonov. Gre za spremembe zakona o dedovanju kmetijskih zemljišč in kmetij, zakona o združenju kmetov, zakona o kmetijskih zemljiščih, zakona o preživninskem varstvu kmetov in zakona o gozdovih. Kakšne novosti prinašajo omenjeni zakoni.

ZAKON O DEDOVANJU predvideva, da bi kmetije dedovali samo strokovno usposobljeni ljudje. Postavlja se vprašanje ali je to uresničljivo in ali ne kaže zadeve postaviti bolj realno glede na dejansko stanje, ko marsikje takšnih ljudi pač ni. Predlaga se tudi, da se parcele, ki so manjše od pol hektara, ne bi smele več deliti.

ZAKON O ZDRUŽENJU KMETOV naj bi jasno razmejil pojme član (zadruga) in kooperant (temeljne organizacije kooperantov). Oba pojma naj bi se nadomestila s skupnim imenom »združeni kmet«, prav tako pa naj bi izenačili samoupravni položaj obeh. To je potrebno tudi zaradi novega zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, kjer sta oba izenačena.

ZAKON O KMETIJSKIH ZEMLJIŠČIH ne predvideva bistvenih sprememb glede statusa kmeta. Status kmeta naj bi dobili tisti, ki bi imeli tolikšno proizvodnjo, kot znaša polovica (po varianti dve tretjini) povprečnega osebnega dohodka v občini. Glede vprašanja zemljiškega maksimuma za nekmeta se predlaga, da bi ga dosledno izvajali predvsem pri komasacijah in melioracijah. Po ocenah bi dosledno vztrajanje na maksimumu povzročilo tudi pretrese (odvzem viška zemlje), razen v primeru, ko gre za skupne operacije (komasacije in melioracije). Po novem naj bi na določanja višinske kmetije (najmanj 600 m nadmorske višine in 25 odstotni nagib terena) vplivali tudi dostopnost, oddaljenost od vasi, obdelovalne razmere in klima.

ZAKON O PREŽIVNINSKEM VARSTVU KMETOV v predlogu določa, da naj bi zavarovanec, ki je svojo zemljo oddal družbeni pravni osebi (zadrugi), izgubil lastnost zavarovanca starostnega zavarovanja kmetov. Velikost zemljišča ne bi bila več izključni pogoj za prejetje preživitve.

PRI ZAKONU O GOZDOVIH gre za dopolnitev prejšnjega predloga, ki je bil v obravnavi v skupščini že v jeseni, vendar ni bil sprejet.

Breda Žagar

Končno:

TUDI KMETOM KREDIT ZA GRADNJO HIŠ

Že letos bodo lahko tudi kmetje kooperanti dobili posojila za gradnjo in adaptacijo stanovanjskih hiš. Doslej so imeli dokaj dobro urejeno kreditiranje za gradnjo novih hlevov in drugih naložb v kmetijo, za gradnjo hiše pa niso mogli dobiti posojila. V začetku marca bodo na zboru delegatov Hranilno kreditne službe kmetijstva in gozdarstva v Žalcu obravnavali predlog pravilnika o oblikovanju in uporabi sredstev stanovanjskih potreb kmetov, delavcev in obrtnikov članic HKS. Poleg tega bodo lahko dobivali posojila delavci Hmezadovih delovnih organizacij, ki so članice hranilno kreditne službe in združeni obrtniki. Doslej so namreč delavci dobivali posojila za stanovanjsko izgradnjo iz sredstev, ki so se v ta namen zbirala na ravni Hmezada.

Kredite bodo dobivali vsi kmetje, ki s Hranilno kreditno službo oziroma z njenimi članicami poslovno sodelujejo in imajo zato sklenjeno pogodbo in vsi Hmezadovi delavci, ki dobivajo osebne dohodke na hranilne knjižice HKS in so sklenili delovno razmerje za nedoločen čas.

Denar za posojila se bo zbral iz namenske vezanih vlog, kreditov malcev, solidarnostno združenih sredstev kmetov, združenih sredstev ustanoviteljev in namenski krediti bank.

Da bodo v Hranilno kreditni službi zagotovili čim večji del denarja za kredite, bo vsak kmet ali Hmezadov delavec, ki bo želel kredit, vplačal 3000 dinarjev solidar-

nostnega prispevka, ki se bo v desetih letih obrestoval po dvestotni obrestni meri. Ta obveznost naj bi se po letu 1985 povečala za dvajset odstotkov.

Tako bo Hranilno kreditna služba odobraval posojila za gradnjo, prenovo stanovanjskih hiš, nakup stanovanja in plačilo lastne udeležbe. Najvišji znesek kredita, ki ga bodo lahko delavci in kmetje dobili, bo 60 odstotkov za novogradnjo, za prenove pa 80 odstotkov od predračunske vrednosti. Odobraval bodo kredite za plačilo lastne udeležbe in 50 odstotkov za nakup stanovanja. Višina kredita bo odvisna od privarčevanih oziroma vezanih sredstev. Posojila za te namene bo hranilno kreditna služba odobraval za deset in petnajst let. Kmetje bodo vračali anuitete dvakrat na leto, delavci in obrtniki pa v mesečnih obrokih. Obrestne mere bo določal zbor delegatov, ki bodo praviloma enake za celotno obdobje pogodbenega razmerja.

Marjana Natek

(Nadaljevanje z 11. strani)

V Ur. l. SFRJ 71/84 so objavljene spremembe in dopolnitve Zakona o deviznem poslovanju in kreditnih odnosih s tujino.

V Ur. l. SFRJ 2/85 je objavljen Pravilnik o kakovosti zaklanih prašičev in kategorizaciji svinjskega mesa. Pravilnik predpisuje minimalne pogoje, ki jih morajo glede kakovosti izpolnjevati meso prašičev v trupih, polovicah in osnovnih delih polovice ter užitni deli zaklanih prašičev in pogoje glede hrambe, pakiranja in prevoza mesa tar užitnih delov. Pravilnik začne veljati 18. aprila 1985.

x

V Ur. l. SFRJ 3/85 je objavljena Uredba o kontnem planu in bilancah za OZD. Po novi uredbi se vdijo knjige od 1. 1. 1985 dalje

x

Navodilo o načinu določanja zneska sredstev, ki ga sme uporabnik družbenih sredstev, ki ni poravnal dospelih obveznosti, uporabljati za izplačilo akontacij čistih osebnih dohodkov ter o načinu pošiljanja podatkov o tem SDK - Ur. l. SFRJ 3/85.

x

V Ur. l. SFRJ 3/85 je objavljen Družbeni dogovor o razvoju, graditvi in učinkovitejšem izkoriščanju izsuševalnih del in namakalnih sistemov.

Nuša Rojc

Oglas

Prodajam peč za do 12 m² hmeljsko sušilnico in bočno kosilnico Univerzal Fiat.

Karl Marinc
Prebold 35

MAJHEN KOLEKTIV - VELIKA SOLIDARNOST

Zavedajoč se, da je človeku potrebna pomoč, kadar je v stiski, se je kolektiv - Hmezad Delovne organizacije Sadjarstvo-Mirosan na pobudo Izvršnega odbora sindikalne organizacije odločil, za zbiranje solidarnostne pomoči v obliki finančnih sredstev. S pravilno predstavitvijo katastrofe na področju KOPAONIKA, se je prebudila zavest pri članih kolektiva in v Samoupravnih organih in uspeh ni izostal.

V delovni organizaciji je zaposlenih 31 delavcev. Prispevek na zaposlenega pa je znašal preko 1.000.- ali skupaj 31.500,00 din.

OOS DO Sadjarstvo MIROSAN

Marija in Anton Sajko: Z vzrejo pitancev ni več računa.

Denar, ki ga zaslužimo, moramo vložiti nazaj v kmetijsko proizvodnjo.

Da je na kmetiji Antona Sajka z Rjavice pri Rogaški Slatini »zrasel« hlev, v katerem stoji trideset govedi, se je morala njegova družina opovedati marsičemu. Zgarane roke Antona in njegove žene Marije to dokazujejo. Pred petnajstimi leti sta začela iz nič, praktično brez dinarja. V tem času sta si dobro uredila in organizirala kmetovanje, družina še vedno prebiva v hiši, ki jo že krepko požira zob časa. Začela sta graditi novo, le da se ob vsej tej draginji še ne bodo mogli kmalu vseliti. Kajti kmetija zahteva svoje in delati morajo, samo zato, da lahko gospodarijo naprej. Sajkovi so med največjimi proizvajalci mleka v Kmetijskem kombinatu Šmarje in njihove molznice so si z visoko mlečnostjo priborile zvonec že v občinskem in regijskem merilu.

Do tega slovesa in rezultatov jima ni bila prihranjena vsaj ena preizkušnja. Kmetijo sta prevzela dokaj opuščeno, kajti v njej je gospodaril Antonov stric, ki mu ni bilo preveč za novosti v kmetijstvu. Začetkov se pridna Marija spominja:

»Leta 1971 nismo imeli mleka. Pričakovala sem drugega otroka. Z mojem sva zbrala zadnje dinarje, da sva kupila kravo. Po ceni ni bila najboljša, toda bila je krava, ki so jo imeli na farmi. Tako je dala dovolj mleka in kasneje je napolnila hlev.«

Prav nič lahko ni bilo Mariji prva leta na kmetiji. Od leta sedemdeset do triinšestdeset so se rodili štiri otroci: Anton, Alenka, Gregor in Veronika.

»Kar vsi štirje so bili naenkrat v plenica«, se spominja. Anton pa je dodal: »Komaj je prišla domov, je že morala k prašičem in opravljati vsa gospodinjstva dela.«

Hlev sta začela graditi leta 1974. Najprej sta razmišljala celo o prašičereji, ker je zemlje 11 hektarjev in dovolj za govedorejo, so se odločili za pitance, sta pripovedovala Marija in Anton. Zadruga jima je izdatno pomagala s krediti in čez dve leti so že vselili prve pitance. Dva turnusa so vzredili, poleg tega so si počasi polnili hleve z lastno čredo predvsem krav. Tako imajo današnje dni kombinirano mlečno in mesno proizvodnjo. Ker so se cene koruze tako povečale, bodo počasi

morali popolnoma opustiti rejo pitancev. »Ni računice«, pravi Anton. »Dokler bo tako, ne bom vzredil niti enega bika več.«

Lani so oddali 50 tisoč litrov mleka, letos bo manj, pravita, zaradi nesreče so šle iz hleva kar tri najboljše krave. Tiste, ki so Antonu prisluzile zvonec za najboljšo mlečnost.

Število pitancev zmanjšujejo tudi zato, ker na isti površini zemlje ne morejo večati mlečne proizvodnje in istočasno rediti še pitance. Zemlje je premalo in še najboljšo zemljo stalno poplavlja Sotla. O regulaciji se že dolgo dogovarjajo na republiški ravni, le da še od tega ni razultatov.

Po več kot desetih letih še vedno skoraj ves denar, ki ga zaslužijo, vložijo nazaj v proizvodnjo. Stroji so se izrabili, zato bo treba nabaviti nove. »Letos bi radi kupili traktor«, sta pripovedovala pridna gospodarja.

Zato jim ostane manj denarja za gradnjo nove hiše, ki že ima streho. Marija in Alojz nista prav nič optimista, saj pravita: »Za gradnjo ni kreditov. Opremo bomo morali kupiti novo, saj iz stare hiše ne bomo mogli izseliti ničesar.«

Z gospodarnim delom, s kakršnim se odlikujeta Sajkotova, se bo tudi to uredilo. Čeprav bi si ob vsej pridnosti in prizadevnosti mogoče zaslužila, da bi kakšna stvar potekala hitreje.

Marjana Natek

Pepca Kuhar:

Vsakega dela se privadiš

Mokrota, vlaga v zraku, nič kaj prijetne vonjave ne sprejemajo na ključnega obiskovalca klavnice in pakirnice v tozdu Meso v Jati Ljubljana. Delo je enolično, roke v osemurnem delavniku opravijo nešteto istih gibov. Delavke za tekočim trakom hitijo opravljati vsaka svoje delo in na koncu tekočega traku je piščanec očiščen in pripravljen za pakiranje.

Med tistimi, ki opravljajo to delo v Jati Ljubljana, je tudi Pepca Kuhar, ki si v tej delovni organizaciji služi kruh že štiriindvajset let.

»Delam kar je treba, največ pa delam v kontroli, če pripravljamo meso za izvoz. Kadar delamo za domači trg sem v pakirnici«, mi je pripovedovala zgovorna Pepca in dodala, da je dela več kot dovolj, zaslužek pa je zaradi izgub bolj slab.

Pepca Kuhar

Pripovedovala je, da je bilo v letih, ko je začevala, vse bolj enostavno. V službo je šla, ne da bi morala napisati prošnjo. »Takrat smo klali le po štiristo piščancev, klavnica je bila manjša. Skozi tekoči trak, ki ga imajo danes v klavnici, gre kar okoli šestdeset piščancev v eni minuti in ena delavka jih mora obdelati kakšnih dvajset. Dela sem se tako privadila, da sem skoraj prepričana, da ni drugega dela zame. Lepo bi bilo, da bi lahko na domači trg prodali čimveč«, pravi zelo resno in zaskrbljeno.

Kljub nemogočim delovnim pogojem se ne pritožuje. Le roke jo bolijo, pravi.

»Zjutraj jih komaj premikam in sploh nimam občutka dokler se ne razgibajo«, je pripovedovala in pokazala roke, ki so ji od dela pordele. Takoj doda: »Toda v bolniški že dolgo nisem bila, od leta 1978. Še dopust komaj izkoristim. Potrebujem ga takrat, ko greva z možem na vikend na Dolenjsko. Prav blizu Pletarij imata z njenim Božom še vinograd, rada omeni. Poleg vikenda ji veliko pomenijo še rože, ki jih ima vse prepolno v stanovanju. »Dela z rožami je dovolj, mož pa mi vedno pravi, da mi še koza manjka, da bi vse to zelenje pojedla«, se Pepca pošali in veselo zasmeji.

Ko pride iz službe, je že utrujena, počasi prizna. Toda, ko pridem domov, ne sme misliti na počitek, da bi se vsedla. Kajti, če bi to storila bi šlo popoldne v nič.

»Kljub temu, da imam roke že slabe, pletem, mož pa dela gobeline«, in ponosno doda: »Letošnjo zimo dokončuje že četrtega.«

Takšen je približno delovi dan Pepce, tako so ji potekala tudi leta, ki jih je delno preživela v svoji delovni organizaciji.

O svojem prazniku, dnevu žena pravi, da je vesela, če dobi rdeč nagelj. Sicer pa mora na ta dan prav tako delati.

»Ja, lani so nas peljali na izlet v Lipico in Postojnsko jamo, letos ne vem kako bo, ker ni denarja.«

Marjana Natek

Janko Petrovec

ma, ker potem, ko dokončaš študij, veliko potuješ, se pogovarjaš z ljudmi. V turizmu bom moral znati jezike, mislim, da ne bom imel problemov s šolanjem.

Simon Golavšek:

Lahko rečem, da nam to delo ne bo škodilo. Tako sem se naučil nekaj o kuhanju, v drugem polletju bom zvedel več o gostinstvu in strežbi. Po končani osnovni šoli bom šel na strojno tehnično šolo. K tej odločitvi so mi pomagali brat in starši.

Simon Golavšek

Darja Divjak:

Na osnovni šoli v Preboldu smo organizirali krožek za gostinstvo, ki ga vodim. Za to sem se odločila, ker me zanima. Še posebej v prvem polletju, ko smo imeli na programu kuhanje, ki bi se ga rada naučila. Za ta poklic se ne bom odločila, šla bom v kmetijsko šolo.

Darja Divjak

Jelko Jurkovič:

Za odločitev, kakšen poklic bom opravljal, je še zgodaj in pravzaprav o poklicu v gostinstvu še ne razmišljam dolgo. Rad bi delal z ljudmi, veseli me tudi kuhanje.

O tem smo se že pogovarjali s starši, ki se strinjajo, da bi šel v šolo za gostinstvo. Ne vem, katero usmeritev bi imel.

Marjana Natek

Jelko Jurkovič

Mladi na proizvodnem delu v hotelu Prebold

Poleg ostalih novosti za preboldske učence v tem šolskem letu je tudi proizvodno delo, kjer se seznanjajo s pripravo jedi, pijač in strežbe v gostinstvu. Takšno izobraževanje osnovnošolcev sedmih in osmih razredov organizirata preboldska osnovna šola in Hmezadova delovna organizacija Gostinstvo-turizem.

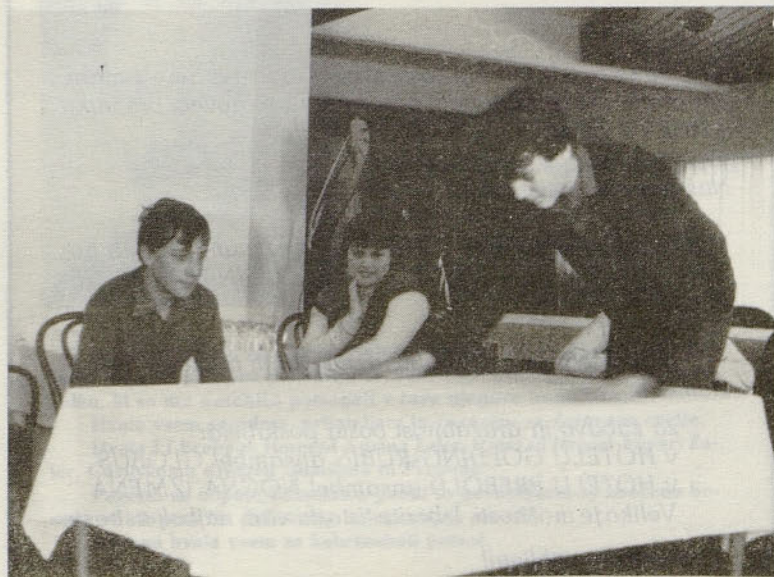
Namen sodelovanja in izobraževanja je predvsem v tem, da bi se mladi le bolj odločali za poklice gostinskih delavcev, saj se za le-tega odločajo tisti, ki največkrat nimajo pogojev za druge šole.

S proizvodnim delom so začeli že v prvem polletju in učenci so se seznanili z osnovami kuhanja in pripravo obrokov hrane. Na delo prihaja štirinajst učencev. Rezultati tega izobraževanja in pripravljanja na odločitev za poklic bodo vidni šele nekaj let. Osnovnošolci so nam o delu in svojih prihodnjih odločitvah povedali naslednje:

Janko Petrovec:

K proizvodnemu delu še ne hodim dolgo, ker sem v prvem polletju obiskoval marksistični krožek.

Ker bom šel po vsej verjetnosti študirati turizem, sem se odločil za to delo. Tako bom že prej vedel kakšno stvar. Delo v turizmu me zani-

Mladi iz preboldske osnovne šole se takole učijo osnovnih gostinskih veščin.

RIZIČNI DEJAVNIKI PRI ALERGIČNIH OBOLENJIH

Alergija lahko pri človeku poteka zelo različno. Večinoma nastopi blago in hitro in ima prehodni značaj (koprivnica, manjši edemi, itd.). Lahko pa so težave hujše in kronične (astma, ekcem; pa celo smrtno: anafilaktični šok). Težko je ocenjevati pogostost alergičnih zapletov in obolenj, ko nimamo na voljo široko zastavljenih epidemioloških raziskav.

V industrijskem okolju, pa tudi na kmetijskem področju, lahko najdemo specifično pogojenost oz. izpostavljenost nekaterim alergičnim dejavnikom. Odvisna je od proizvodnih in predelovalnih postopkov (eterična olja, eksotični les, furnirji, detergenti itd.), mlevskih in rastlinskih proizvodov (razne vrste mok, cvetlice, seno hmelj itd.), mesno-mlečnih izdelkov (meso, sir, jajca, mleko). Število snovi, v našem primeru potencialnih alergenov, ki lahko povzročijo reakcijo človeškega telesa v eni od možnih oblik je domala brez števila.

Gre za tako imenovane šok organe, ki so zdaj nosna sluznica s sluznico obnosnih votlin, zdaj glasilke, pa sapnik, dušniki, očesna veznica, koža ali celo sluznica prebavil. Celo možganske mreže niso izvzete, ko govorimo o vazomotornem glavobolu in migreni. V glavnem se sodobna medicina omejuje na dva tipa rizičnih dejavnikov, ki izzovejo alergično reakcijo: dednostno nagnjenost in pa človekovo okolje. Vedeti namreč moramo, da lahko v določenih okoliščinah vsakdo od nas na ta ali drug način postane alergičen, oz. postane alergik.

Dednostni dejavniki

Strokovna literatura navaja, da je med nami 10 do 20 odstotkov

dednostno dovzetnih. Preobčutljivost lahko povzroči en ali več alergenov. Gre za takozv. atopično reakcijo, denimo podedovano posebno nagnjenost do določenih bolezni, kot so: astma, senški nahod, dermatitis in druge. Prehod na posamezne družinske člane oz. generacije je predvidoma takšen: če sta alergika oba starša, je možnost otrok, da dobijo alergijo v 60 odstotkih.

Pri enem od alergičnih staršev le še v 25–40 odstotkih, pri odstotnosti atopičnih sprememb pri starših pa le v 3–10 odstotkih naslednikov. Torej gre za nasledstveno pogojenost. Naj navedem le senški nahod, pri katerem je po Bruttmanu stanje takole: če sta oba starša alergika, je tveganje, da otrok dobi alergijo v 40–75 odstotkih, bolezenska znamenja pa se pokažejo že pred 5. letom starosti. V primeru, ko je eden od staršev alergik, drugi pa ne, nastopa tveganje pri otroku le v 30 odstotkih primerov. Kolikor pa starši niso alergiki, pa je ta dovzetnost pri otroku izražena le v 10–20 odstotkih. Znaki alergij nastopajo v takih primerih šele v kasnejši starostni dobi.

Zavedati se moramo, da je še mnogo znanih in neznanih dejavnikov, ki sodelujejo pri alergičnih reakcijah človeškega telesa. Nekateri novejši avtorji navajajo med vzroki alergij tudi pomanjkanje nekaterih obrambnih beljakovin v krvi alergikov. Pogostost alergičnih reakcij, vzemimo astmo, poraste pri tistih, pri katerih ugotavljamo pomanjkanje teh beljakovin v krvni plazmi. Drugi spet ugotavljajo tudi neke genske motnje. Opazili so tudi določeno preobčutljivost telesa oz. njegovih tkiv (koža, sluznice) na snov, ki se ob taki reakciji

sprošča, tj. histamin in njemu slične snovi. Naj omenim, da je histamin poleg drugih sorodnih snovi, ki so v minimalnih količinah vedno prisotne v telesu, presnovek z zelo veliko aktivno biološko in kemijsko vrednostjo in se ravno sprošča kot posrednik alergične reakcije. Izzove pa simptome v določenih organih in tkivih ter žilju, ki so značilni prav za alergično reakcijo. Pride namreč do vezave antigena oz. alergena s protitelesi, pri tem pa se sproščajo histamin in druge nje-

mu slične snovi. Vendar je prvi najbolj znan in poučen. Opisane je tudi velik pomen posameznih frakcij serumskih beljakovin, oz. bolj natančno globulinov, kot npr. IgE frakcija in njena koncentracija v krvi. Na osnovi takih ugotovitev je tudi ena od metod zdravljenja z gama globulini v obliki injekcij s ciljem zvišati odpornost telesa oz. dvigniti prag občutljivosti človeškega telesa in posameznih tkiv na alergene, ki nastopajo kot povzročitelji alergične reakcije.

(Nadaljevanje prihodnjici)

Dopisno razgovorni študij za mlade v kmetijstvu

O osnovah kmetijsko zemljiške politike in predvsem o tem katera zemljišča so kmetijska, kdo je kmet, o zaokrožitvi zemljišč ali arondaciji in problematiki hribovitega sveta, so se pogovarjali mladi na drugem sestanku dopisno razgovornega študija, 15. februarja na Polzeli. V prvi polovici januarja so se na podobnem sestanku zbrali mladi že v Šempetru, kjer so obravnavali pregled zadružništva.

Obliko dopisno razgovornega študija so organizirali že pred leti. Ker mladi študirajo sami, je ta oblika za mlade v kmetijstvu najbolj primerna.

V časopisu Kmečki glas izhaja posebna priloga, ki jo potem mladi preštudirajo in se na podlagi tega udeležijo razgovora. Delno bo objavljena tematika koristila tistim, ki bodo tekmovali na kvizu mladi in kmetijstvo. Komisija za kmetijstvo pri občinski konferenci mladine bo organizirala še več takih razgovorov na snov o skupnosti kmetov v Sloveniji, Zadruga v reprodukcijski verigi in o vlogi in pomenu vključevanja mladega zadružnika v samoupravno odločanje.

-m.n.

Udeleženci dopisno razgovornega študija za mlade v kmetijstvu v Šentjurju

Vzoren primer varčevanja v Jati

Medtem, ko so potovanja v tujino in zato koriščenje deviznih dnevnic v nekaterih Hmezadovih delovnih organizacijah prava moda, ki v skupnem znesku velja tudi del težko prisluženih deviz, so lani v Jati Ljubljana varčevali s temi stroški kolikor je bilo možno. Verjeli ali ne, za službena potovanja so porabili le štiri stare milijone, vrednost izvoza je znašala okoli tri milijone dolarjev. Največ so izvažali v Italijo, nekaj v Sovjetsko zvezo in preko Avstrije valilna jajca v Jemen, Turčijo in Grčijo. Največkrat so šli v Italijo in po besedah direktorja Andreja Sotelška, so

zjutraj napolnili rezervoar bencina, zvečer pa so se že vrnili. Vsakdo, ki je potoval, je koristil dinarsko dnevnic.

Seveda, moramo pri tem upoštevati, da jim je večino poslov predvsem kompenzacijskih, uredil beograjski izvoznik Genex. Ob tem bi se morali v delovnih organizacijah, ki dosegajo manjše ali skoraj nikakršne izvozne rezultate, le zamisliti. Mogoče bodo le kje ugotovili, da denar za devizne dnevnicke le preveč razmetavajo, še posebej, če po večkratnih potovanjih v tujino noče in noče biti rezultatov.

-m.n.

HMEZAD DO GOSTINSTVO-TURIZEM ŽALEC

Ste se že odločili, kje boste svojim sodelavkam – ženam, materam izkazali skromno pozornost ob njihovem prazniku – DNEVU ŽENA?

Nasvet:

V HMEZAD GOSTINSTVO-TURIZEM so vam v svojih hotelih – HOTEL GOLDING-RUBIN ŽALEC IN HOTEL PREBOLD

pripravili pestro ponudbo raznovrstnih menujev in specialitet.

za zabavo in družabnost bosta poskrbela:
v HOTELU GOLDING-RUBIN ansambel GLOBUS
v HOTELU PREBOLD ansambel NOČNA IZMENA
Veliko je možnosti. Izberite tisto, ki vam najbolj ustreza.

Vljudno vabljeni!

Mladi v TOZD Kmetijstvo Latkova vas

Aktiv mladih v TOZD Kmetijstvo Latkova vas je stopil na začetek delovne poti.

V petek, 1. 2. 1985 so imeli ustanovni sestanek, kjer so izvolili predsednika. Kot prvo nalogo so si zastavili organiziranje prireditve ob »Dnevu žena«. Vsako leto sicer obeležijo na standarden način ta praznik. Vendar glede na to, da vse skupaj izgublja svoj pomen, so se odločili, da bo letos nekoliko drugače. To je za začetek, ostale naloge pa so še pred njimi.

Izrečeno je bilo veliko misli, tudi takšnih, kakršnih bi se moral zavdati marsikdo. Naj navedem le delček teh:

»Vsaka DO oz. TOZD bi moral imeti OO ZSMS oz. aktiv mladih. Veliko je problemov, katerih ne more rešiti posameznik, ker je le ta nemoč, kaj preveč izpostavljen, lahko pa jih izpostavi OO, ki naj bi bila (ponekod tudi je) enakovredna drugim družbeno-političnim organizacijam, kot so ZK in OOS.

Kot prvo se morajo mladi zavdati svojih dolžnosti, enakovredno

temu pa so tudi pravice. Seznanjeni moramo biti o gospodarskem položaju podjetja, o stanovanjski problematiki, o kadrovske politiki in še o vrsti drugih vprašanj. Hočem poudariti to, da se mora glas mladega človeka oz. mladine kot organizirane DPO, slišati vseh. Zato je potrebno vsesplošno znanje, razgledanost in želja po uveljavljanju svojih pravic, idej, hotenj.

Mladi ljudje smo preprosti, polni idealov, polni energije. Zavedamo se, da delo, ki ga opravljamo v svojem rednem delovnem času (kar pa je tudi nuja, saj si s tem zagotavljamo socialno varnost), ni vse. Ob delu, ki nam bogati notranjost, ne smemo pozabiti na sočloveka, humanost, pravičnost, tovarištvo. Čeprav marsikdo marsikdaj pozablja na to, mladi tega ne smemo.

Izrečeno je bilo še veliko lepega in koristnega, toda naj končam z mislijo, ki je bila že izrečena v neki sredini:

»Bodimo ljudje med ljudmi, bodimo človeški, saj le tako nam je odprta pot naprej.«

Marta Smrdel

V MARCU BODO PRAZNOVALI:

60 LET

GABRIEL JURKOVIČ

Strojna Žalec

50 LET

BLAGOMIR PODRUMAC

IVAN ZUPANEK

ANTON NOVAK

MATILDA BAUMKIRHNER

JOŽEFA COKAN

JOŽICA VOGRIN

Kmetijstvo Žalec

KK Šmarje

KK Šmarje

Mlekarna Arja vas

Export-import Žalec

Gostinstvo-turizem Žalec

Čestitamo!

Razstava slik

Za kulturni praznik je v avli skupnih služb SOZD Hmezad v Žalcu razstavljal 20 del slikar amater Mi-

lan Sem, šofer v Mlekarni. Ubranih barv so njegove krajine. Izbor slik kaže njegovo pestro slikarsko pot in iskanje.

Razstava je vzbudila precejšnje zanimanje, zato si jo je ogledalo lepo število obiskovalcev.

Vy

Milan Sem

Na razstavi

-mn.

Premajhna povezanost mladine v Hmezadu

Sodelovanja in povezanosti mladinske organizacije v Hmezadu z aktivni mladih zadrušnikov še ni, so menili na razširjeni seji predsedstva koordinacijske konference ZSMS Hmezada zadnje dni januarja, ki se je je udeležilo tudi predsedstvo občinske konference mladine. Ugotovili so, da je slabo sodelovanje tudi zato, ker se mladi

v Hmezadu ukvarjajo predvsem s problemi štipendijske politike in zaposlovanja, aktivni mladih zadrušnikov pa predvsem s položajem mladih v kmetijstvu in njihovimi problemi. Le-tem mladinske organizacije posvečajo manj pozornosti in prav zato ni pravega sodelovanja med tema organizacijama. Na seji so predsedstvo občinske konference seznanili še z organiziranostjo Hmezada in zaključili, da je mladina v Hmezadu aktivna, aktivna tudi v sodelovanju z mladimi zadrušniki, premajhno pa je sodelovanje med posameznimi osnovnimi organizacijami.

Pomlad bo na tvoj vrt prišla
in čakala, da prideš ti
in sedla bo na rožna tla
in jokala, ker tebe ni

V 75. letu starosti nas je
nepričakovano zapustila

**SLAVI
TERGLAV**

iz Zg. Grušovelj

Dragi pokojnici smo se poslednjič poklonili 10. 2. 85 na šempetrskem pokopališču.

Na njo bo ostal lep spomin.

TZO Šempeter

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta,
dedka, brata in strica

**IVANA
KOŠENINA**

se zahvaljujemo zdr. osebju Splošne bolnice Celje – kirurgije za notranje organe, posebno primariju dr. Jenšterle, prof. dr. Herbertu Zavrniku, ki so mu nesebično pomagali v času njegove hude bolezni.

Hvala vsem sosedom, prijateljem in znancem za darovano cvetje. Hvala TT Prebold, Hmezad Agrina Žalec, Hmezad Import-Export Žalec, Gasilskemu društvu Gomilsko in Prekopa.

Pevcem za odpete žalostinke, godbi in govornikom za izrečene besede ob slovesu ter duhovniku za opravljen obred.

Iskrena hvala vsem za kakršnokoli pomoč.

Vsi njegovi

Ob šopku 35 rdečih nageljnov

Toliko let sva namreč poročena, mi je ob lanskem 8. marcu dejal tovariš Žmerin.

Žmerin je kmet. Narobe: Žmerin ni kmet, priženil se je in po delu v tovarni opravlja na njivah, travnikih, gozdovih, v hlevu, svinjaku in celo v kokošnjaku tisto pravo kmečko uni-verzo.

Žmerin je prišlek. V Gotovnah prišleke neradi sprejemajo. Žmerin je priden, prizadeven, sodeluje v organizacijah in društvih – toda Gotovnan ni. In nikoli ne bo. Je preobčutljiv. Kar se posestva tiče, je v Gotovnani vasi skoraj pri vrhu.

Ali kaj, kot sta z ženo vseskozi navzkriž. Kljub skupnim letom se ne moreta in ne moreta zbožati. Hiša obnovljena, marof med najmodernejšimi daleč naokoli. Skratka: na oko pravo kmečko tihožitje. Pa temu ni tako.

Hči in sin živita v mestu. Ona, Ančka, je imela otroka že pred zakonom. Žmerin, Jaka, nikdar ne sprašuje po očetu. Ljudje, vaščani, vedo. Tudi Jaka ve. Saj se raznašajo čenče, ali Jaka vanje ne verjame. Enostavno noče verjeti. Nekje globoko pa ga žre...

Kaj je narobe z Ančko in Jakom? Različni karakter? Najbrž. Jaka je videl velik del naše zemeljske oble. Ančka, sicer zelo živahna ženska, na gruntu pridna kot mravlja. Ne zastoni. Vedela je, da bo grunt njen. Starša je zares hitro pobralo in je nekaj let sama gospodarila. Ne slabo. Bila je znana, da je »tavrhrjem« dobro plačevala, dajala izdatne malice.

Tudi Jaka je Savinčan. Izhaja iz dokaj trdne kmečke domačije. Z očetom se nista razumela. Čez noč se je zaposlil v šempetškem SIP in z neverjetno vztrajnostjo prišel do skupinovodje. Velik, zavirljiv uspeh!

Kaj pa odnosi z Ančko?

Pripovedoval mi je življenjsko zgodbo, dobesedno je res nisem zapisal:

Prihod k hiši – vse v najlepšem redu. Tudi kmetija se je z njegovim prihodom neverjetno razbohotila. Delo v fabriki, delo na gruntu. Otroka leto za leto, tretji, nezakonski, je pač igral tretjo vlogo. Z Jakom sta se vedno razumela. V Jakovih očeh in dejanjih ni bilo glede otrok nobene razlike.

Ko pa sta umrla Ančina starša, se je življenje na sedaj Žmerinovi kmetiji hitro spreminjalo. Brez krivca krivde ni. O Jaki so dolgo govorili, da se bo živ posušil. Spet drugi so vedeli povedati, da je za tri »štalske« bike. Gruntec je še danes imenitno razporejen. V glavnem pa: hmelj in živinoreja.

Otroci rastejo, leta minevajo. Ravno kar je Jaka načel zasluženo pokojnino. Mnogi mu še danes zavida. Še je krepak in fizično močan. Duša pa je mehka, prerahločutna.

– Poslušaj, mi pravi. Z Jako sva z mladih let dobra znanca. Skoraj zapupna prijatelja. Vedel sem, da je mu-

hava, mi pravi. Da pa se bo na že skoraj stara leta tako spremenila, nisem pričakoval.

Za ta srečni 8. marec se je že dolgo pripravljala. Pripravljala se je pravzaprav vsako leto. Pred leti smo šli dedci z ženami skupaj na proslavo. Zadnja leta pa vse manj in manj.

– Naj bom vsaj enkrat v letu resnično svobodna!

– Imaš popolno pravico!, sem ji malo preveč politično dejal.

– No, bilo je lansko leto. Pred leti so še otroci prinašali šopke in darila. Potem vse manj in manj. In nazadnje nič, popolnoma nič.

Lani sva imela petintridesetletnico poroke. Moraš vedeti, da nisva mlada. Pred proslavo sem ji sam rekel: Anči, pojdi, razveseli se. In je šla. Ob njenem odhodu sem takoj zajahal kolo in v Žalec po res lep pušelj – 35 rdečih cvetov, 35 rdečih nageljnove. K vazi pa še pripis: Anči, vse najlepše za praznik!

Opravi sem vsa domača dela. Okopal sem se, nadel sveže perilo, celo s kolonjsko sem se natrl. Kar bo, pač bo. Razumljivo: televizija in liter vinčka.

Program pester, zanimiv. Jaz pa nekaj kozarčkov in kmalu so se veke na trdo sklenile. Sanje čudovite. Kakor sva bila čudovita Anči in jaz pred 35. leti.

Znenada pa – hušk! Vrata se odpro, razprem oči, gledam mojo Anči, ki mi je odločno in skoraj osorno zastavljala vprašanja: Živina? V redu, Anči. Prašiči? V redu, Anči. Centralna? V redu, Anči... Nacukal si se ga tudi, ha? V redu, Anči. Anči, tukaj šopek za najlepši dan življenja v letu 1984. Pokažem na vazo, na šop rdečih cvetov, na napis. Ona pa: Baraba. Šlapa Vsaka je imela svojega dedca. Jaz pa sama. Tako si hotela, ji pravim. Skoraj bi jo objel, pravzaprav sem jo hotel poljubiti, pa me je odrinila: Ti si čisto navadna svinja! Kot pes si se priklatil k hiši. Ja, kot pes. Anči, si znorela? Ti si nor, je kričala. Za nobeno rabo nisi. Kdaj si me v postelji pobožal? Nikoli. Voll!

Zvrnila se je na posteljo in v trenutku zaspala. Cvetek za cvetkom rdečih nageljnov speljem na trdno hodno nit, s kakršno vezemo hmeljeve žaklje in venček položim na Anino spečo glavico.

Potem pa dolgo v noč ob litru pre-mišljam, v kolikor je bil posrečen na-jin zakon. Uvidel sem, da je iz vse omake nastal kup nesreče. Zakaj?!

Proti jutru pa slišim iz postelje: Jaka, Jakec, Jakček – skuhaj kamilice! Skuhaj sem kamilice, ki jih je hlastno popila. Jaz pa sem zvrnil še dve kupici res dobre domače (malce prestane) domače kaplice – in globo-ko zavzdihnil:

– NAJ ŽIVI DEVETI MAREC!

Drago Kumer

KAJ JE ZAKON O ZDRUŽENEM DELU?

– Strašilo v vinogradu, ki so ga pravi tiči že zdavnaj pogruntali!

KORISTNO ZA SMUČARJE IN PLAVALCE

Bayer je za prozorne plošče iz celulojnega estra cellidor razvil trajno zaščito pred rosenjem. To je velika pridobitev za smučarje in plavalce. Saj se jim očala ne bodo več rosila.

Vy

KVIZ

OK ZSMS Žalec je organizirala 23. II. v Taboru tekmo-vanje »Mladi in kmetijstvo«. Sodelovalo je 7 ekip. Prve tri ekipe: Tabor, Petrovče in Polzela.

Več prihodnjič.

Vy

Zahvala

Tvoje utrujene oči,
tvoje ljubeče srce,
tvoje zgarane roke,
tvoji sivi lasje,
zgaran obraz,
to je dokaz
o tvojem trpljenju,
in težkem življenju.
Mati!
Za vse, kar za nas
si žrtvovala,
premalo je beseda
hvala!

Naša je želja,
da bi živa in zdrava
še dolgo med nami ostala.
Mati, o mati!
Oprosti nam vse,
če otroci v življenju žalili smo te.
T. F.

Vremenski PREGOVORI

Sušec

Če brezen z rilcem ne rije,
pa z repom vije.

Če je Jožef (19. III.) lep in jasen,
je dobre letine prerok prijazen.

Vsako delo zahteva celega človeka.

Ljudje radi hvalijo tiste, ki hvalijo nje.

Sovražimo tiste ljudi, ki si upajo storiti to, kar bi mi sami radi delali.

Pameten človek je kot bucika: glava mu prepreči, da bi šel predaleč.

Kaj stori ptica v viharju? Ne drži se veje – sledi viharju.

Ne verjemite besedam, verjemite samo delom.

Hiša ne stoji na zemlji, ampak na marljivih ženi.

Glasilo Hmeljar izdaja delavski svet SOZD Hmezad Žalec – Ureja uredniški odbor: predsednik Slavko Košenina; člani: Metka Vočko, Ivan Vodlan, Eva Orač, Martina Krajnc, dipl. inž. kmet., Miljeva Kač, dipl. inž. kmet. – urednica strokovne priloge za hmeljarstvo: Vili Vybihal, kmet. inž. – glavni in odgovorni urednik – Uredništvo je v SOZD Hmezad v Žalcu, Ulica Žalskega tabora 1 – Glasilo izhaja enkrat mesečno v 5.200 izvodih – Mesečna naročnina 50 din – Tisk AERO Celje – TOZD Grafika